

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
(The Practice of Professional Training
in Southern Rajabhat University)

โดย

นิตยา เรืองแป้น

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษา ประจำปี 2555

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
โดย : นางนิตยา เรืองแป้น

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 เป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร 28 คน กลุ่มที่ 2 เป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร 134 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 3 เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละมหาวิทยาลัย ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10 จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มี 12 ด้าน คือ ปรัชญา หลักการและแนวคิด การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับมาก

Abstract

Title : The Practice of Professional Training in Southern Rajabhat University

By : Nittaya Ruangpan

The purposes of this research were to study rate of the practice of professional training in Southern Rajabhat University. Samples used were ; 28 curriculum presidents, 134 supervisors were purposive sampling and 220 students selected by stratified random sampling with 10 percentage of branch of 5 university The tool was 5 rating scale questionnaire for study 12 parts of the practice of professional training in Southern Rajabhat University : philosophy, principles, the purpose, style, material, how to get the students, performance, capacity, agencies, procedures and activities, supervision and measurement and evaluation. The statistics were mean and standard deviation.

The results were as follows :

12 parts of the practice of professional training were high rate.

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

การศึกษาเรื่อง การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนใต้ ที่ได้
พิจารณาให้ทุนอุดหนุนการศึกษาวิจัย

คุณค่าและสาระประโยชน์การศึกษาวิจัยครั้งนี้มอบให้เป็นพหุรบุรุษ ตอบแทนแก่คุณบิดา
– มารดา ที่เป็นครูคนแรก

นิตยา เรืองแป้น

กุมภาพันธ์ 2556

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจสอบเอกสาร	8
การจัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต ภูมิศาสตร์ภาคใต้	8
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	15
มาตรฐานวิชาชีพการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู และมาตรฐานประสบการณ์ วิชาชีพ	24
มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	43

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลวิจัยและข้อเสนอแนะ	84
สรุปผล	84
อภิปรายผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	120
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม	131
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรายการข้อคำถามในแบบสอบถาม	133
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	23
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ โดยรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	45
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ด้านปรัชญา และรายข้อตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	48
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	50
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	52
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	55
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	63
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาเฉพาะตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	68
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	73
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	75
12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	77
13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	79

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

40

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาในระดับที่สร้าง “ปัญญา” ให้กับคนในชาติ เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการผลิต “คลังสมอง” ให้กับประเทศ ดังนั้นในแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2543 – 2557) ซึ่งเป็นแผนแม่บท (Master Plan) จึงได้กำหนดทิศทางเพื่อกำกับการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีคุณภาพทัดเทียมนานาชาติได้ให้ความสำคัญกับการสร้างกำลังคนที่ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นในด้านปริมาณเท่านั้น แต่มุ่งเน้นด้านคุณภาพด้วย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543, หน้า 1) ทั้งนี้การพัฒนาที่มีการศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งสติปัญญา เจตคติ ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรม (ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์, 2548, หน้า 5) การพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม ด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาและได้ทุ่มเทงบประมาณในการนี้จนกระทั่งหน่วยงานของสหประชาชาติที่ดูแลเรื่องการศึกษาได้จัดให้ประเทศไทยเป็น 1 ใน 3 ของประเทศกลุ่มแรกที่ดูแลเรื่องการศึกษามากที่สุด แต่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษากลับเปลี่ยนเป็น 1 ใน 3 ของประเทศกลุ่มสุดท้าย (สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2548, หน้า 3) แนวทางการแก้วิกฤตทางการศึกษาในปัจจุบัน คือ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงระบบที่หลากหลายอย่างมีดุลยภาพ ความคิดเรื่องการศึกษาจึงมีผลทำให้เกิดกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของชาติคือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ครั้งยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์การจัดการศึกษาของไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2545, หน้า 38)

หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาครู โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการฝึกหัดครู ที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษายังไม่เป็นที่พึงพอใจของสังคมและผู้ใช้ครู ครูส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ และความสามารถในการศึกษาอย่างมีระบบ ขาดคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คุณธรรม จริยธรรม และความศรัทธาในวิชาชีพครู อันเป็นผลมาจากการคัดเลือกนักศึกษาครูหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนเพื่อการผลิตครูไม่เหมาะสม (สนธิ์ สัมภักการและสุพรรณิไชยอำพร, 2547, หน้า 9) นอกจากนี้การศึกษาในอนาคตจะมีลักษณะที่หลากหลายทั้งด้านประชากรในระบบการศึกษา หลักสูตร วิธีแสวงหาความรู้ และการสนับสนุนทางการศึกษา นโยบายการผลิตครูจะเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงระบบทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนไป สถาบันผลิตครูจะต้องพิจารณาความสำคัญของการเตรียมตัวบุคคลที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่องทั้งกระบวนการผลิตครู กระบวนการใช้ครู รวมถึงการบำรุงรักษาพัฒนาครูประจำการให้มีศักยภาพสูงจึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศชาติที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 9-10) ดังความปรากฏในมาตรา 52 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ความว่า “ให้กระทรวง ศึกษาธิการ ส่งเสริมให้มีระบบการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ผลิตครูและพัฒนาครูคณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 9-10) และในขณะนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทยอย่างต่อเนื่องจึงได้มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษารอบสอง ซึ่งมีประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ต้องปฏิรูปอย่างเร่งด่วนสี่ประการหลัก คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) พัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการใหม่ แนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่นั้น คือการพัฒนากระบวนการผลิตครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา แนวทางนี้มีมาตรการในการปรับระบบการผลิต การคัดสรร ค่าตอบแทนและสวัสดิการให้สามารถดึงดูดคนเก่งและดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีระบบการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เรียนดี มีใจรักมาเรียนครูและรับประกันการบรรจุเป็นข้าราชการครูเมื่อสำเร็จการศึกษาหรือจัดให้นิสิต/นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ฝึกประสบการณ์การสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปีและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีมาตรการให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศด้านการผลิตครู วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครูรวมทั้งมีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 13-32) ดังที่นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง การปฏิรูปการศึกษารอบสอง ในวันประชุมโครงการรวมพลังเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทย ประจำปีงบประมาณ 2552 เรื่อง "ปฏิรูปการศึกษารอบสอง การประเมินรอบสาม : ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา" เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2552 ว่าการปฏิรูปการศึกษารอบสองมีเป้าหมายประการเดียว คือ ทำให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษนี้ มุ่งเน้นไปที่คุณภาพ ขณะเดียวกันจะเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและผลักดันการศึกษา นอกจากนั้นจะมุ่งเน้นการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควบคู่ไปกับการศึกษาในระบบ เนื่องจากหลังจากจบมหาวิทยาลัยแล้วการเรียนรู้ไปจนตลอดชีวิตของเราในสังคมข้างนอก ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะช่วยจัดการเรียนรู้ได้ เช่น จะต้องมียุทธศาสตร์ประชาชน แหล่งเรียนรู้

อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดเคลื่อนที่ที่จะให้บริการในการเรียนรู้ มีระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่จะให้บริการแก่ประชาชนในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในประเทศเพิ่มขึ้นด้วย การปฏิรูปการศึกษา รอบสอง จะต้องทำให้เด็กของเราเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ดังนั้นในแต่ละเรื่องก็จะมีรายละเอียดต่างๆ ตามมา และยังได้กล่าวถึงแนวทางการผลิตและพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้วยว่า จะเน้นพัฒนาให้เป็นครูยุคใหม่ ทั้งครูปัจจุบันที่จะต้องมีการอบรมพัฒนาทุกคนทั่วประเทศในปีนี้ และครูที่กำลังจะเข้ามาในอนาคต โดยมีโครงการครูพันธุ์ใหม่ ที่จะเปิดโอกาสให้คนเก่งเข้ามาเป็นครูมากขึ้น อีกทั้งจะมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพในการผลิตครูที่จะต้องมีความรู้ อย่างน้อย 5 ข้อตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา คือ 1) มีคุณธรรมจริยธรรม 2) มีความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) มีทักษะทางวิชาการในวิชาที่เรียน 4) มีทักษะทางสังคม เพื่อจะอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ 5) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร และนางศิณี โมสิกะ เข้าถึงใน <http://www.aoodda.com/blog/?p=1195>) ดังนั้นมหาวิทยาลัยที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาหลักที่ทำหน้าที่ผลิตครู จึงควรได้ทบทวนบทบาทหน้าที่การผลิตครูทั้งกระบวนการ โดยเริ่มจากการคัดเลือกนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนสาขาวิชาชีพครู การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครู การปฏิรูปการเรียนการสอนและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้มี 5 แห่ง รวมกันเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทั้ง 5 มหาวิทยาลัยราชภัฏดังกล่าวเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ที่ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาแผ่นดิน พัฒนาพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัยให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู” คณะวิชาที่มีบทบาทในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ คือ คณะครุศาสตร์ โดยใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรใหม่ที่เป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) สร้างโอกาสในการพัฒนาผู้เรียนได้ทุกสถานการณ์ ผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes-Based Education) ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและเก่ง จัดทำขึ้นครอบคลุมตาม

เกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้ครูสภามหาวิทยาลัยและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ได้ กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพครู 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานและมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ในแต่ละมาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้าน ได้ กำหนดสาระและสมรรถนะ เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการ โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หมวดวิชาเฉพาะ (Specialization) และ หมวดวิชาเลือกเสรี ในหมวดวิชาเฉพาะนั้นจำแนกเป็นกลุ่มวิชาชีพครู กลุ่มวิชาการศึกษา กลุ่มวิชา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และกลุ่มวิชาเนื้อหา (เอก) คณะครุศาสตร์กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ได้จัดให้มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษา มีการจัดให้นักศึกษาสาขาวิชาชีพครู หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 ถึงชั้นปีที่ 5 ในหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ เป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่หน่วยฝึกให้เลือก 1 หน่วยฝึกจากหน่วยฝึกทั้งหมด ทั้งนี้การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูตามโครงสร้างหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตนั้นจะแบ่งการฝึกออกเป็น 4 ขั้นตอน คือขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1, ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2, ขั้น ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ถือเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู เพราะเป็น กระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความรักและศรัทธาต่ออาชีพครู เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่ทำให้บัณฑิตครูมีทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงานครูมากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีอิทธิพลสำคัญต่อ นักศึกษามากกว่าประสบการณ์ทั้งหลายที่นักศึกษาได้รับ หากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานครู ของตน ส่งผลให้บัณฑิตครูมีคุณภาพอย่างแท้จริง เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู (อรุณี สถิตย์ ภาคิกุล และคณะ, 2550, หน้า 3) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากความเป็นมาและสภาพปัญหาการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ 1) หลักสูตรที่จัดให้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาชีพครู คือ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระยะเวลา 5 ปี เน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes-Based Education) จึงมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการเน้นผลลัพธ์((Outcomes-Based Learning) 2) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติการฝึก 2 ขั้นตอนใหญ่ คือ การปฏิบัติงานวิชาชีพครู (Practicum) และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ (Internship) 3) ตาม โครงสร้าง การบริหารงาน งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ภายใต้การบริหารของฝ่ายจัด การศึกษาที่เป็นงานวิชาการ คณะครุศาสตร์ และ 4) การดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการ

ดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนดโดยคุรุสภาตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49

จากประเด็นทั้ง 4 ข้อ การศึกษาวิจัยปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ จะทำให้ทราบระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สามารถที่จะนำผลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนางานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการในเชิงภาระงานของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอดคล้องกับแนวคิดในแนวทางและมาตรการของการปฏิรูปการศึกษารอบแรกและรอบสอง ทำให้การผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู มีทิศทางและมีเป้าหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพชั้นสูงอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ดังนี้

1. ประเด็นการศึกษากิจการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ตามโครงสร้างหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1, ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2, ขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

2. เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ประกอบด้วย กลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่

ประธานหลักสูตร กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร และกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตรผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเงื่อนไขว่าเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ได้เป็นอย่างดี

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลผลิต (Output)

ทำให้ได้ทราบระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

คณะครุศาสตร์ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้นำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนากระบวนการการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. ผลกระทบ (Impact)

การพัฒนานักศึกษาสาขาวิชาชีพครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้

1. การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในการฝึกทุกขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

1.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน ประกอบด้วย การฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาและการจัดทำโครงการงานทางวิชาการ

1.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ประกอบด้วย การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชี้ชัดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้และการบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้

2. กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดในภาคใต้ จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสาร

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัย และการสืบค้นด้วยระบบอินเทอร์เน็ตใน
การวิเคราะห์และสังเคราะห์สำหรับการใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาและพัฒนากรอบแนวคิด
ตามหัวข้อเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
4. มาตรฐานวิชาชีพการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ ภาคใต้

ประเทศชาติจะพัฒนาได้อย่างถาวรต้องอาศัยกำลังคนในชาติที่มีความรู้ความสามารถ
อันเป็นผลมาจากการได้รับการศึกษาอบรมที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นสำคัญ แนวโน้ม
ของการศึกษาไทยภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ทำให้การศึกษาที่เป็นความหวังของผู้คนที่พึ่งพา
เพื่อเป็นปัจจัยนำไปสู่การป้องกัน การแก้ปัญหา และแก้ไขวิกฤตในชีวิตและสังคม กลายเป็น
ตัววิกฤตเสียเอง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 จึงได้บัญญัติรัฐธรรมนูญในมาตรา
81 ให้รัฐ ต้องจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความ
เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปลูกฝังจิตสำนึก
ที่ถูกต้อง ส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมของชาติ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้เป็นกฎหมายแม่บทเชื่อมต่อกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเพื่อเป็น
ฐานหลักนโยบาย แห่งรัฐด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศและเพื่อเป็น
กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
,2545, หน้า 4) ดังนั้นแนวทางการแก้วิกฤตทางการศึกษาในปัจจุบัน คือ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้

สามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงระบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ และแม่แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาได้ระดับหนึ่ง ในด้านปริมาณทางการศึกษา แต่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพทางการศึกษาที่ไม่สามารถสนองความต้องการในกระบวนการพัฒนาคนในสังคมให้เปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อม การพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งในปัจจุบันคำว่า “การพัฒนา” เป็นคำที่ใช้กันกว้างขวางในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติจนกระทั่งถึงระดับบุคคล ทั้งนี้ การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Development ซึ่งหมายถึง การทำให้ดีขึ้น เจริญขึ้นความก้าวหน้า พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2546, หน้า 11) กล่าวถึง การปฏิบัติในเชิงของการสร้างความเจริญ เรียกว่า การพัฒนา เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นผู้ดูแลจัดการศึกษาของชาติโดยภาพรวมก็ได้มีการประกาศยุทธศาสตร์สู่ปฏิบัติ แผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2543 – 2557) ซึ่งเป็นแผนแม่บท (Master Plan) กำหนดทิศทางเพื่อกำกับการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูงที่มีคุณภาพทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ จึงได้ให้ความสำคัญกับการสร้างกำลังคนที่ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นในด้านปริมาณเท่านั้น แต่มุ่งเน้นด้านคุณภาพด้วย คณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาชีพครู เพื่อบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร คือ การประกอบวิชาชีพครู ในอนาคตของผู้สำเร็จการศึกษา โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี เป็นโครงการหนึ่งในแผนปฏิรูประบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีจุดเน้นที่คัดเลือก คนดี คนเก่ง และมี จิตวิญญาณครูเข้ามาเรียน ตามหลักสูตรใหม่ 5 ปี โดยกําดักรับเฉพาะสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการให้ทุนการศึกษา และประกันการมีงานทำ เพื่อผลิตครูรุ่นใหม่ที่มีความเข้มข้นทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และรักศรัทธาในวิชาชีพครู เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุผลตามที่คาดหวัง เป็นโครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่ โดยมีหลักการ คือ 1) เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อผลิตครูมืออาชีพ ที่มีความรู้ทางวิชาการเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครู โดยการดึงดูดคนดี คนเก่ง เข้ามาศึกษาวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกอบรมที่เข้มข้นโดยจัดทำเป็นภาพรวมของประเทศ 2) ผลิตครูในสาขาวิชาและพื้นที่ที่เป็นความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครู ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นต้น โดยมีเงื่อนไขผูกพันให้นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องบรรจุเข้ารับราชการ และ3) มีการคัดเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีศักยภาพเป็นสถาบันฝ่ายผลิตครูในโครงการ(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เข้าถึงใน <http://www.mua.go.th> สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2555)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะเป็นหน่วยงานกำหนดนโยบาย และวางแผน การศึกษาของชาติ ได้กำหนดแผนหลักของการปฏิรูปการศึกษาคือ ที่มีสาระสำคัญตั้งแต่การสรรหา คนดี คนเก่งมาเรียนครู การพัฒนาคณาจารย์สาขาครุศาสตร์ ศึกษาสาคร การปฏิรูปการเรียน การสอนและการพัฒนาครูประจำการ แผนปฏิรูปการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครู ระบุเป้าหมาย การปฏิรูปไว้ 7 เป้าหมาย โดยมีเป้าหมายที่ 2 เป็นเป้าหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการฝึก ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สอดคล้องกับแนวคิดในแผนหลัก ของการปฏิรูปการศึกษาคือ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาจากผลการวิจัยการประชุมสัมมนา มาเป็นเวลา ยาวนานจนได้รูปแบบในปัจจุบันที่เน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นขั้นตอนหลักที่สำคัญ ในกระบวนการผลิตครูซึ่งต้องมีการรับผิดชอบในการดำเนินงานที่กว้างขวาง มีนักศึกษาเข้าฝึก ประสบการณ์เป็นจำนวนมาก มีบุคลากรหลายฝ่ายทั้งภายใน ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ประจำ หลักสูตร ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และภายนอกสถาบัน ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหาร การศึกษา และชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า 7) นอกจากนี้ สมิท (Smith, 2004) มีความเห็นว่าการผลิตครูต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งระบบตั้งแต่ เรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพครูและกลวิธีการสอน ตลอดจนการ นำประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของหน่วยงาน ต่างๆ ไปใช้ ทั้งนี้การผลิตครูที่ดีมีคุณภาพนั้น จะศึกษาหาความรู้ภาคทฤษฎีแต่เพียงอย่างเดียวคงจะเป็นไปไม่ได้ จำเป็นต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติให้ มากเพียงพอจนสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างดี มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการทำงาน การ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติ เป็นวิชาในหมวดวิชาชีพครู/หมวดวิชา เฉพาะและเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการผลิตครู เป็นประสบการณ์ที่จำเป็นและสำคัญยิ่งเพราะ เป็นช่วงสำคัญที่นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาหรือนักศึกษาคูจะได้นำทฤษฎีที่ได้จากการเรียนรู้ใน วิชาต่างๆ ไปประยุกต์ สู่การปฏิบัติเป็นโอกาส สำคัญที่นักศึกษาจะได้ฝึกงานภายใต้การแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยง ได้ฝึกการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการฝึกปฏิบัติ นอกสถานที่ที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (สถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนหรือเครือข่าย สถานศึกษา)

การผลิตครูของคณะครุศาสตร์ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่พัฒนามาจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะเวลา 5 ปีพ.ศ.2546 โดยมีฐานของปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเดิม คือ มุ่งให้มี ความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชาชีพครูโดยมุ่งเน้น การผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่าง เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้

ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้เป็นผู้มีคุณธรรมและ จริยธรรมการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบัน อุดมศึกษาและผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes-Based Education) เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcome) การจัดโครงสร้างหลักสูตรแบบชุดวิชา (modular system) และการจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ระบบ ชุดวิชาของหลักสูตรนี้ เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ การเรียนจากสถานการณ์จริง การสร้างความรู้ด้วยตนเองและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนา นักศึกษาครู ระหว่างคณะครุศาสตร์ โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครู ตามมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดีและเก่ง เป็นหลักสูตรใหม่ที่จัดทำขึ้นครอบคลุมเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาและตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2546 มาตรา 49 ที่กำหนดให้ครูสภา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ได้กำหนดให้มี มาตรฐานวิชาชีพครู 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐาน ด้านการปฏิบัติงานและมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน ในแต่ละมาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้าน ได้กำหนด สารและสมรรถนะเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการ

การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหาร หลักสูตรจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร และรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มชุดวิชาวิชาชีพครู คณะผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะ ให้คำปรึกษาแนะนำ สำหรับการสอนกลุ่มชุดวิชาการศึกษาทั่วไปและกลุ่มชุดวิชาเอก คณะครุศาสตร์จะเป็นผู้ประสานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ เพื่อจัดเตรียมผู้สอนในชุดวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยมีปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร และ โครงสร้างหลักสูตร มีดังนี้ (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 2)

ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรผลิตครูชั้นที่มีปรีชาสามารถ (Capability) ดำเนิน ชีวิตด้วยปัญญาสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมแห่งชีวิตไปสู่การจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญาความสามารถ และอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถเผชิญปัญหาหรือวิกฤติได้ด้วยสติปัญญา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดีและเก่งโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการผสมผสานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เข้าด้วยกัน สร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม การทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้ จากทีม

2. เน้นกระบวนการจัดการการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้เฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี

3. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครู ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้และการได้รับ แบบอย่างที่ดีจากผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน

บัณฑิตครูศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. เป็นคนดี มีจุดหมายของชีวิต มีหลักการในการดำเนินชีวิต เข้าถึงความงามและความดีของชีวิต มีพลังและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตน และพัฒนาความก้าวหน้าของส่วนรวม รักชุมชนและท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

2. เป็นคนเก่ง มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อย่างน้อยสองภาษา มีความรักในการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ มีความสามารถในการคิดและการแก้ไขปัญหา สามารถเผชิญสถานการณ์และรู้ทัน การเปลี่ยนแปลง

3. เป็นครูดี เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีจริยธรรม แห่งวิชาชีพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นครูเก่ง มีปรีชาสามารถในการจัดการศึกษาและจัดการเรียนรู้ รอบรู้และ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหา ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างหลักสูตร

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ใช้ในปัจจุบัน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็น ส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงาน ด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการ จึงให้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548” ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2548 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง ดังต่อไปนี้

1. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. การคิดหน่วยกิต

2.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปี

4. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีโดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่วิทยาลัย การศึกษาในระบบและนอกระบบปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา คือ จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

6. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ คือ หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

7. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผลเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

8. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ

8.1 การบริหารหลักสูตร

8.2 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

8.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

8.4 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

9. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทั้ง 5 มหาวิทยาลัยราชภัฏดังกล่าวเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 มาตรา 7 ที่ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาแผ่นดิน พัฒนาพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัยให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู” (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 3)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้ที่มีความรักศรัทธาต่อวิชาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุรุสภา ได้กำหนดให้นักศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน 2 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ (1) ขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน และ(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11-13)

สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พ.ศ.2550 ได้จัดให้มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คือ งานจัดการศึกษา งานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีการจัดให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 5 ในหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งนี้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามโครงสร้างหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเป็นรายวิชานั้นจะแบ่งการฝึกออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1, ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2, ขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ได้มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้น เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ตามรายวิชาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอน ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและในโรงเรียนหน่วยฝึก

ทั้งนี้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดเน้น 4 ประการ คือ (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 6)

1. การเรียนรู้การบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินกิจการของสถานศึกษา
2. การเรียนรู้ธรรมชาติ การพัฒนาและการแก้ปัญหาของผู้เรียน
3. การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน
4. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นเวลา 1 ปี โดยเน้นการปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระ

ที่เลือก 1-2 กลุ่มสาระ การวิจัยชั้นเรียน การปรับปรุงการสอน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์และมีความเป็นครูเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 1)

ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการเสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ เป็นการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนหน่วยฝึกโดยใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาครูจะได้มีเวลานานพอที่จะหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง

กระบวนการฝึกภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้ที่มีความรักความศรัทธาต่ออาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้ อย่างมี

ประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู กระบวนการภาคปฏิบัติต่างๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะหน่วยงานผู้ใช้ครูคือสถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นแหล่งต้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ขั้นตอน

จุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
2. ให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากการกระทำ โดยการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้ทฤษฎีทั้งในด้านเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเข้าใจ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
3. ให้นักศึกษาครูได้ปฏิบัติในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครู เพื่อจะได้ยึดหลักในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้ถูกต้องด้วยความมั่นใจตลอดไปให้นักศึกษาครูได้พัฒนาตนเองและฝึกงานในหน้าที่ครูกับหน่วยงานผู้ใช้ครูโดยตรง

แนวคิดของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีนโยบายในการเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครูด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้นักศึกษาครูที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้สมรรถภาพทางด้านความรู้ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง
- 1.2 ความรู้ในวิชาชีพครู ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
- 1.3 ความรู้ทั่วไป ที่จะนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธีเป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิค และทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 งานสอน
 - 2.2 งานธุรการ
 - 2.3 งานแนะแนว
 - 2.4 งานกิจการนักเรียน
 - 2.5 งานพัฒนาตน
 - 2.6 งานพัฒนาสังคม

3. สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นครูที่ดี ดังนี้

3.1 มีความรักศรัทธาและภาคภูมิใจในวิชาชีพครู

3.2 มีค่านิยมที่พึงประสงค์ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู

3.3 มีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3.4 มีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคม และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

หลักการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

1. มุ่งประสานการเรียนรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้ควบคู่กันตลอดเวลา

2. มุ่งการฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

3. มุ่งสร้างความคุ้นเคย และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะๆ และมีขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร

4. มุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในลักษณะการพัฒนาสมรรถภาพนักศึกษาครูให้สมบูรณ์มากที่สุด

5. มุ่งประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผลิตครูที่มีคุณภาพ

ลักษณะงานประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู คือ การจัดให้นักศึกษาได้ออกฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยใช้เวลาฝึกต่อเนื่องกันเป็น 4 ขั้นตอน คือขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1, ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2, ขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และขั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

1. ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และ 2

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และ 2 เป็นประสบการณ์วิชาชีพครูที่จัดให้นักศึกษาได้สังเกตและมีส่วนร่วมในงานหน้าที่ครูตามสภาพที่เป็นจริง และฝึกงานในหน้าที่ครูร่วมกับครูพี่เลี้ยงและผู้ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยฝึกและวิทยาการอื่นๆ

2. ขั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และ 2

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่งที่มาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติจึงเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครูที่จะทำให้ได้ครูที่มีคุณภาพและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติจะเกิดผลดีก็ต่อเมื่อได้มีโอกาสไปฝึกในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่หน่วยฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู(หน่วยงานผู้ใช้ครู)จึงต้องร่วมมือกับหน่วยงานผลิตครูอย่างใกล้ชิดและถือว่าเป็นภาระหน้าที่ร่วมกันในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพไปทำงานในหน่วยงานผู้ใช้ครูต่อไป

คำอธิบายรายวิชา

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1

ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจผู้เรียนตามระดับช่วงชั้นด้านสังคม เศรษฐกิจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความประพฤติ พัฒนาการและปัญหา

2. รู้และเข้าใจแนวคิดกระบวนการพัฒนาและผลของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละระดับชั้น

3. รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

4. วิเคราะห์การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการให้บริการผู้เรียน

สาระการเรียนรู้

1. ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์ ธรรมชาติ และพัฒนาการของผู้เรียน

2. หลักการเรียนรู้และการทำงานที่บูรณาการที่ใช้สำหรับศึกษาผู้เรียน

3. พัฒนาการของผู้เรียน ภูมิหลังของผู้เรียน การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้

1. ตั้งประเด็นคำถาม

2. วางแผนการที่จะศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกระดับชั้น และนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง

3. ศึกษา สังเกต สัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลสร้างความคุ้นเคย และมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. ศึกษาสังเกตสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธรรมเนียมสถานศึกษาบทบาทหน้าที่ของบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก และความสัมพันธ์กับชุมชน

5. วางแผนการที่จะศึกษาสถานศึกษา และชุมชน ในบริบทต่างๆ และนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย

6. บันทึกข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลกับทฤษฎี สังเคราะห์ และนำผลการศึกษาผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กลุ่ม

7. เสนอผลการปฏิบัติงานและการรวบรวมประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา และชุมชน รวมทั้งการสรุปปัญหาของสถานศึกษาและแนวทางในการปรับปรุง

2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2

ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้อง
2. รู้และเข้าใจการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. รู้และเข้าใจการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านต่างๆ แนวคิดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวก
4. รู้และเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาในด้านการพัฒนา การนำไปใช้

สาระการเรียนรู้

1. ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ธรรมชาติของผู้เรียนและมนุษยสัมพันธ์ที่บูรณาการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลแหล่งเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

1. วางแผนการที่จะศึกษางานวิชาการ หลักสูตรของสถานศึกษา และนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง
2. ตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาแผนงานวิชาการ ระบบการสนับสนุนงานวิชาการ ระบบการจัดการเรียนการสอนสื่อและแหล่งเรียนรู้และการประเมินผลของสถานศึกษา
3. เลือกหน่วยการเรียนรู้จากแผนงานวิชาการมาจัดทำแผนจัดการเรียนรู้คนละอย่างน้อย 1 กลุ่มสาระ แล้วนำไปทดลองใช้อย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข โดยดำเนินการร่วมกับครูผู้เชี่ยวชาญของสถานศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม
4. เก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้พร้อมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง
5. นำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กลุ่ม

3. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1

ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจงานในหน้าที่ครูและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้

2. ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
3. จัดกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนได้

สาระการเรียนรู้

1. ทฤษฎีและหลักการที่บูรณาการมาใช้ในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้
2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระเฉพาะด้าน
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

1. ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่ตนศึกษาอย่างน้อย 1 ระดับชั้น และ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน

2. จัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน

3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ

4. บันทึก วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

5. นำผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเองมากำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาอย่างน้อย 1 เรื่อง/ทักษะ วางแผน ดำเนินการพัฒนาและรายงานผลการฝึกอย่างเป็นระบบ

6. บันทึกผลการปฏิบัติงานครูด้านต่างๆ ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหา การพัฒนางานและการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

7. นำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

4. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. ปฏิบัติหน้าที่ครูโดยแสดงพฤติกรรม และทักษะเฉพาะเกี่ยวกับการสอนได้อย่างดี
2. แก้ปัญหาและพัฒนางานการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีอาชีพ
3. นำเสนอผลการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเป็นระบบ

สาระการเรียนรู้

1. ทฤษฎีและหลักการที่บูรณาการ

2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้
5. การวิจัยในชั้นเรียน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็น
7. หลักการวิเคราะห์ข้อดีข้อด้อย

การจัดการเรียนรู้

1. ปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน
2. นำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้ว มาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
3. รายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอนของตน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และมีการเผยแพร่สู่ประชาคมวิชาชีพครู

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- 1.1 ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์
- 1.3 จัดนักศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกในด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตร และปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา
- 1.4 ออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษา
- 1.5 จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา
- 1.6 รวบรวมแบบประเมินผลการฝึก เพื่อมอบให้อาจารย์นิเทศก์ประจำกลุ่มตัดสินผลการเรียนต่อไป

2. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- 2.1 ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน ชุมชน การจัดการบริหาร โรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.2 แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อเข้าร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.3 ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผลและส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง

3.1 รับมอบนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน

3.2 ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตน และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ

3.3 ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.4 ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

3.5 ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป

4. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์

4.1 ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.2 อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียน

4.3 ร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

4.4 นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีแนวปฏิบัติดังนี้

1. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด

2. ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก

3. ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผล

การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้เกณฑ์การตัดสิน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คะแนน	ระดับคะแนน	ค่าคะแนน	ดีเลิศ	Excellent
90-100	A	4.00	ดีเลิศ	Excellent
85-89	B ⁺	3.50	ดีมาก	Very Good
80-84	B	3.00	ดี	Good
70-79	C ⁺	2.50	ดีพอใช้	Fairly Good
60-69	C	2.00	พอใช้	Fair
55-59	D ⁺	1.50	อ่อน	Poor
50-54	D	1.00	อ่อนมาก	Very Poor
0-49	E	0	ไม่ผ่าน/ตก	Fail

กล่าวโดยสรุปการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการฝึกปฏิบัติ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งมีกระบวนการในการปฏิบัติ ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ตามบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพและมีเกณฑ์ในการตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับดีเลิศ ดีมาก ดีและพอใช้ ตลอดถึงไม่ผ่านการประเมิน เป็นการควบคุมคุณภาพในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานวิชาชีพการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาแนวโน้มทางการศึกษาทั่วโลก เปลี่ยนไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงระบบ (System Break) การศึกษาในอนาคตจะมีลักษณะที่หลากหลาย ทั้งด้านประชากรในระบบการศึกษา หลักสูตร วิธีแสวงหาความรู้ และการสนับสนุนทางการศึกษานโยบายการผลิตครูจะเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงระบบทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนไป สถาบันผลิตครูจะต้องพิจารณาความสำคัญของการเตรียมตัวบุคคลที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น ด้วยเพราะในกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน บุคคลผู้มีวิชาชีพครู

ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ค่อนข้างมาก กล่าวคือ มีข้อตำหนิเรื่องครูขาดความศรัทธาในอาชีพครู ไม่ค่อยรักในอาชีพครู ไม่รักเด็ก ไม่มีน้ำใจที่จะอบรม ไม่มีอุดมการณ์หรือวิญญานของครู นอกจากนี้ เยาวชนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเรียนวิชาชีพครูในลำดับหลังอาชีพอื่นๆ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 9-10) ดังนั้นจึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าครูคือปัจจัยชี้ขาดในการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาทั้งปวง นั่นคือต้องเน้นพัฒนาครูทุกด้านก่อนการปฏิรูปหรือการพัฒนาสิ่งอื่นๆ โดยเชื่อว่าเมื่อได้ครูเก่ง ครูดี มีประสิทธิภาพสูงจะทำให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาและมีระบบการศึกษาที่เข้มแข็งได้มาตรฐาน สามารถสร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ ศักยภาพสูง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคงและพึ่งตนเองได้ของชุมชนและท้องถิ่น ดังนั้นการพัฒนาคูอย่างที่เป็นระบบต่อเนื่องทั้งกระบวนการผลิตครู กระบวนการใช้ครู รวมถึงการบำรุงรักษาพัฒนาครูประจำการให้มีศักยภาพสูงจึงเป็นภารกิจสำคัญของประเทศชาติที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 81 ได้กำหนดบทบัญญัติให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 9 (4) ก็ได้กำหนดบทบัญญัติให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะมีปัญหาหลายประการของการจัดการศึกษาของไทยที่เป็นสาเหตุทำให้ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาอย่าง ขนานใหญ่ ปัญหาสำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีปัญหาดังแต่การ ผลิตการใช้ การพัฒนา และการรักษามาตรฐานของวิชาชีพครู นับเป็นหลักการและเหตุผลสำคัญใน การกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา

ในส่วนของการปฏิรูปการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 อันเป็นวาระ สำคัญแห่งชาติมีสาระทั้งสิ้น 9 หมวด แต่ละหมวดเป็นองค์ประกอบและปัจจัยเกื้อหนุนให้ กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ หมวดที่ว่าด้วยครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีปรากฏอยู่ในมาตรา 52 ถึงมาตราที่ 57 ในมาตรา 52 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรากฏดังความว่า “ให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้มีระบบการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ผลิตครูและ พัฒนาคูคณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียม บุคลากรใหม่และพัฒนาคูคณาจารย์ประจำการอย่างต่อเนื่อง...”

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบการวิชาชีพ ซึ่งจะต้อง ประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพ

ทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม ทั้งนี้ในมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษานั้น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำรวจความคิดเห็น จัดประชุมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งด้านการผลิต การพัฒนา และการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมากำหนดเป็นสาระสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุรุสภาในคราวประชุมครั้งที่ 5/2548 วันที่ 21 มีนาคม 2548 และที่ประชุม คณะกรรมการคุรุสภาครั้งที่ 6/2548 วันที่ 18 เมษายน 2548 ได้อนุมัติให้ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครูและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุม นั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้านประกอบด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 4 – 5)

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่ที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้
2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน หรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ เพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุกๆ 5 ปี
3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของ ผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรง

ไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้วผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

3.1 ยกข้อกล่าวหา

3.2 ตักเตือน

3.3 ภาคทัณฑ์

3.4 พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน 5 ปี

3.5 เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (มาตรา 54)

ดังนั้น มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11 – 13)

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของครู

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

สาระการฝึกทักษะ

1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา

2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา

3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้

4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา

5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ

สมรรถนะ

1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน

2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้

3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุง

4. สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกทักษะ

1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

8. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

9. การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้

10. การสัมมนาทางการศึกษา

สมรรถนะ

1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ

2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อุไรวัลย์ ขวัญแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษานโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของสำนักงานสถาบันราชภัฏ เพื่อสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี และศึกษาสภาพการปฏิบัติในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี ดังนี้

1. หลักการและแนวคิด

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาควรมุ่งเน้นการออกไปอยู่ในโรงเรียน เพื่อฝึกประสบการณ์ในสถานที่จริง โดยคัดเลือกจากครูดีเด่นหรือครูต้นแบบเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษา สถาบันจัดให้มีค่าตอบแทนและสิทธิพิเศษในการพัฒนาวิชาชีพให้แก่อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนเสนอปริมาณงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นผลงานวิชาการ เพื่อพัฒนารูปแบบและให้ทีมงานวิจัยเป็นระยะ

2. วัตถุประสงค์

การดำเนินการเพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและรับผิดชอบงานครู ในสถานการณ์จริง ให้นักศึกษาได้รับการแนะนำ ถ่ายทอดคุณสมบัติในการเป็นครูจากอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งเป็นครูต้นแบบและให้การดำเนินงานเป็นไปเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร ในโรงเรียนมีการสัมมนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

3. การจัดดำเนินงาน

ในขั้นเตรียมการมีการคัดสรรโรงเรียนเข้าร่วม จัดประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้อง ปฐมนิเทศนักศึกษา พัฒนาอาจารย์พี่เลี้ยง ขึ้นปฏิบัติงาน ระยะแรกมอบหมายภาระงานให้อาจารย์พี่เลี้ยง จัดเตรียมนักศึกษา ได้ศึกษางานในฐานต่าง ๆ และปฏิบัติงานในหน้าที่ครูภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์พี่เลี้ยง

4. บทบาทหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่สร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการคัดสรร อาจารย์พี่เลี้ยง กำกับดูแล และตัดสินผลการประเมินเป็นขั้นสุดท้าย อาจารย์พี่เลี้ยงทำหน้าที่ให้ความ

ช่วยเหลือแนะนำตลอดจนการถ่ายทอดคุณลักษณะความเป็นครูให้นักศึกษา โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อาจารย์นิเทศก์มีหน้าที่จัดเตรียมนักศึกษา ประสานงาน ติดตามผลและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

5. การสร้างความร่วมมือทางการศึกษา

สถาบันสร้างความเข้าใจแก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนต้องคัดสรรบุคคลที่เหมาะสมมาเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง องค์กรชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมสนับสนุนและจัดตั้งองค์กรเครือข่ายเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในท้องถิ่นในระยะยาว

สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษารัฐ (2543) ให้คณะกรรมการ ผู้รู้และผู้ชำนาญการด้านหลักสูตร การฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏ ศึกษาวิจัยหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏให้สามารถผลิตและพัฒนาครู ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมีสำนักพัฒนาการฝึกหัดครูทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ จัดประชุมสัมมนาและการทำประชาพิจารณ์ เรื่อง “หลักสูตรฝึกหัดครูราชภัฏปฏิวัติครูไทย” รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรในสังคมทุกส่วน ณ สถาบันราชภัฏ 8 ภูมิภาคที่เป็นผู้แทนแต่ละภูมิภาค จัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏทั้ง 36 แห่ง มาร่วมกันวิพากษ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ก่อนที่จะสรุปผลเพื่อที่จะนำไปทดลองใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏต่อไป ในส่วนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นปี โดยเริ่มจากการเป็นผู้ช่วยครูและให้มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นตามชั้นปี จนถึงการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานการณ์จริง
2. เน้นการนิเทศที่โรงเรียนโดยดูความพร้อมของโรงเรียนด้วย
3. เพิ่มระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้น
4. นอกจากฝึกประสบการณ์ด้านการสอนแล้วต้องมีกิจกรรมระหว่างชุมชนด้วย
5. มีการวางแผนร่วมกันระหว่างสถาบัน โรงเรียน และชุมชน
6. ควรคัดเลือกครูที่ดีมาเป็นครูพี่เลี้ยง
7. ควรรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาจากหน่วยงานผู้ใช้ครู
8. มีโรงเรียนต้นแบบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน
9. คณะครุศาสตร์ควรมีศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู โดยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และร่วมเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตร

10. ควรมีเกณฑ์วัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 6 งาน คือ

- 10.1 งานสอน
- 10.2 งานธุรการ
- 10.3 งานกิจการนักศึกษา
- 10.4 งานแนะแนว
- 10.5 งานพัฒนาตนเอง
- 10.6 งานสัมพันธ์กับชุมชน

11. ผู้สอนวิชาชีพครู ต้องมีโครงการที่สามารถทดสอบ สังเกต และลงไปดูสถานที่จริง ในด้านประสบการณ์วิชาชีพครู

12. สถาบันต้องมีส่วนช่วยพัฒนาโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตลอดเวลา รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ที่เลี้ยงให้มีศักยภาพ เพื่อให้คำปรึกษานักศึกษาได้เป็นอย่างดี

คณะทำงานมีข้อเสนอด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรผลิตครูก่อนประจำการ ต้องจัดให้ทุกชั้นปี เป็นระยะ ๆ โดยให้มีโอกาสใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งฝึกโดยตรง และเพิ่มสัดส่วนเวลาการฝึก ประสบการณ์ขึ้นตามลำดับชั้นปี

2. จัดให้มีโรงเรียนเครือข่ายและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนต้นแบบ และครู ต้นแบบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. มีระบบนิเทศและการปรับปรุงการฝึกประสบการณ์ โดยร่วมมือกันระหว่างสถาบัน กับหน่วยงานหรือสถานศึกษา

4. มีการจัดเนื้อหาฝึกประสบการณ์ตามบทบาทหน้าที่ของครูและโรงเรียน อย่างครบถ้วน ให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของความเป็นครู

5. หลักสูตรพัฒนาครูประจำการให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยปฏิบัติงาน ในโรงเรียน จัดทำโครงการพัฒนางานในโรงเรียน หรือการจัดประสบการณ์อย่างหลากหลายวิธี รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ

6. มีการวัดประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ได้มาตรฐานของวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

ความเห็นจากการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

- 1. ปรับปรุงระบบการนิเทศให้มีหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศทางไกล เป็นต้น
- 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และสำรวจความถนัดในวิชาชีพอย่างแท้จริง
- 3. ควรบูรณาการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีการปฏิบัติในสถานการณ์จริง
- 4. ให้ยืดหยุ่นและหลากหลาย สอดคล้องกับพื้นที่

5. ระบบการนิเทศและการประเมิน ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม
 6. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์
- ความเห็นจากการวิพากษ์ของคณบดี และผู้แทนอาจารย์คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏมี

ดังนี้

1. สถาบันราชภัฏควรจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - ขั้นที่ 1 การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม
 - ขั้นที่ 2 การทดลองสอน ควรอยู่ในภาคเรียนเดียวกัน
2. ควรปรับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ให้มากขึ้น
3. ควรมีค่าตอบแทนแก่โรงเรียนที่ส่งนักศึกษาในฝึกประสบการณ์
4. ควรทำสัญญากันระหว่างสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกับหน่วยงานสถานศึกษาที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ 1 – 5 ปี
5. จัดโรงเรียนเครือข่ายให้ชัดเจนและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏเป็นแหล่งบริการวิชาการ
6. ต้องพยายามให้เป็นการฝึกงานในหน้าที่ครู (On the Job Training)
7. ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างสถาบันกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์
8. จัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเสริมคุณลักษณะครูเก่ง ครูดี
9. ควรฝึกประสบการณ์การเรียนรู้ทุกวิชาตลอดระยะเวลาของหลักสูตร
10. ควรให้มีการฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 3
11. ร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูต้นแบบ อาจารย์คณะครุศาสตร์ เป็นต้น
12. ฝึกประสบการณ์แทรกในกลุ่มวิธีวิทยา
13. ฝึกในชั้นปีที่ 2 และ 4
14. ฝึกเต็มรูปในปีที่ 5 หรือปีสุดท้าย
15. ฝึกในโรงเรียนดีเด่น ต้นแบบของการศึกษา ตัวอย่างหรือฝึกในสถานที่ปฏิบัติการครูประจำการ
16. ฝึกและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนมีความริเริ่มสร้างสรรค์
17. มีมาตรฐานเป็นแบบอย่างเดียวกัน
18. กล่าวถึงการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
19. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรผลิตครูก่อนประจำการ ต้องจัดให้ทุกชั้นปีเป็นระยะ ๆ โดยใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งฝึกโดยตรง

20. ให้มีโรงเรียนเครือข่าย และพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนต้นแบบ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

21. จัดกระบวนการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยคำนึงถึงความร่วมมือระหว่าง สถาบัน สถานศึกษา และชุมชน

22. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ครูอย่างครบถ้วน

23. มีการวัดและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ได้มาตรฐาน

24. ส่งเสริมให้นักศึกษาจัดทำแฟ้มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

25. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพัฒนาครูประจำการให้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยทำโครงการพัฒนางาน

คงศักดิ์ ธาตุทอง ไพโรจน์ เต็มเตชาดิพงษ์ และคณะ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มาใช้ฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกเรียนรู้อยู่ร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในการทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล และการสะท้อนการปฏิบัติ (Kemmis and McTaggart, 1992) ผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 20 คน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 60 คน ในสาขาการมัธยมศึกษา ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่พอใจผลงานวิจัยของนักศึกษา และเห็นว่าการวิจัยส่งผลดีแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประมาณครึ่งหนึ่งเห็นว่า งานวิจัยเป็นงานหนักอย่างไรก็ตามทุกคนสามารถทำได้ และบางคนรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถทำวิจัยได้

วาโร เฟิงส์วส์ดี (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะความเป็นครู กระบวนการนิเทศ และติดตามผลของสถาบันราชภัฏ การเอาใจใส่ของผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์ การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เจตคติต่ออาชีพครู และการคบเพื่อนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (2) การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 หมายความว่า การดูแลเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิดจะคอยดูแลช่วยเหลือให้กำลังใจ ส่งเสริมความรู้ วิธีสอน วิธีประเมินผล วิธีปกครองชั้นเรียน ตลอดจนแนะนำงานต่าง ๆ ให้นักศึกษามีประสบการณ์และความรู้

ทัศนี กิตติไชย (2544, หน้า 59 – 62) ได้วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู ของศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ต้องดูแลนักศึกษาในแต่ละภาคเรียน จำนวน 4 – 6 คน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ให้ความเห็นว่า จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลที่เหมาะสมควรจะเป็น 1 – 3 คน มากที่สุด การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมการจัดการสังเกตและการฝึกปฏิบัติงานครู เห็นว่า ควรจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมการสูงสุดทุกรายการมากกว่าร้อยละ 80 และอาจารย์นิเทศก์กับคณะกรรมการควรสรุปปัญหาและแนวปฏิบัติร่วมกัน กำหนดแนวทางประเมินผลร่วมกัน มีการนำผลที่ได้ไปประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไข ควรสอบถามความคิดเห็นซึ่งกันและกัน กำหนดเนื้อหาการสอนให้ชัดเจน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาระหว่างการสังเกตและการปฏิบัติงานครู มีความเห็นว่า กิจกรรมที่ควรจัดมากที่สุดคือ นักศึกษาควรศึกษาเอกสารประเมินผลการเรียน และการจัดป้ายนิเทศ

ส่วนสภาพการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู พบว่า สภาพที่ปฏิบัติจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น มีความแตกต่างกันมาก อาจารย์นิเทศก์ให้ความเห็นว่า นักศึกษาควรปฏิบัติ 12 รายการ มีค่าร้อยละสูงกว่าที่ปฏิบัติจริง โดยเห็นว่า นักศึกษาควรมีการปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ 76.13 – 97.42 ในขณะที่ปฏิบัติจริงมีเพียงร้อยละ 7.10 – 40.65 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องนักศึกษาสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ นำมาเขียนรายงานได้ละเอียดและมีเหตุผล นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และนักศึกษาแสดงบทบาทการให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียนในขณะสังเกตและฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งมีความแตกต่างกันมากกว่าที่ควรปฏิบัติ

ปัญหาการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์ พบว่า อาจารย์นิเทศก์มีปัญหาเกณฑ์ในการประเมินผล ปัญหาความเพียงพอสำหรับเวลาที่ใช้ในการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู และปัญหาจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล

ราตรี นันทสุคนธ์ (2545) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินแบบร่วมมือสำหรับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นเต็มรูปของสถาบันราชภัฏ เพื่อให้สอดคล้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบร่วมมือตามนโยบายของสถาบันราชภัฏ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ คือ

1. การกำหนดผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสถาบันราชภัฏ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอก ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนการสอน

2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการฝึกปฏิบัติ และพัฒนา

ตนเองจนบรรลุตามเกณฑ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นเต็มรูป และเพื่อตัดสินผลการฝึกปฏิบัติภายหลังการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบในการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งฝ่ายสถาบันราชภัฏและฝ่ายโรงเรียน ได้กำหนดมาตรฐานในการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพงานส่งเสริมความเป็นครู

4. ขั้นตอนการประเมิน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทำความเข้าใจในกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นที่ 2 การกำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 การแลกเปลี่ยนผลการประเมิน

ประมุข กอปรสิริพัฒน์ (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ ศึกษาสภาพปัญหา วิธีการจัดหลักสูตร และข้อคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบันราชภัฏ จำนวน 21 แห่ง จาก 36 แห่ง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในรูปสถิติ แผนภูมิและการบรรยาย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ด้านงบประมาณและสวัสดิการ

ด้านงบประมาณในการบริหารงานส่วนใหญ่มาจากนักศึกษาภาคปกติ และจัดสรรไว้ในหมวดค่าวัสดุ ด้านสวัสดิการส่วนใหญ่เป็นจัดยานพาหนะในการออกนิเทศ

2. ด้านกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏส่วนใหญ่จัดให้ออกฝึกภาคสนามจริง นักศึกษาเป็นผู้เลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเป็นโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษา การจัดจำนวนนักศึกษา โรงเรียนจะแจ้งความจำนงค์มา โดยโปรแกรมวิชาเป็นผู้จัดอาจารย์นิเทศก์ มีการจัดประชุมอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏ และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีการจัดประชุมช่วงก่อนที่นักศึกษาจะออก ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้นิเทศก์เป็นอาจารย์จากสถาบันและโรงเรียนร่วมกันนิเทศ

3. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการใช้แบบประเมินทั้งหมด สถาบันมีการสร้างแบบประเมิน การสร้างแบบประเมินสถาบันจัดทำขึ้นด้วยตนเอง นักศึกษามีการทำ

โครงการเพิ่มจากงานสอน การประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีการประเมินร่วมกันระหว่างหน่วยงานและอาจารย์นิเทศก์

4. ปัญหาด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ปัญหาของวัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บางข้อไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ คลุมเครือ ไม่ชัดเจน ไม่กระชับ มีการกำหนดนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอกมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อกำหนดของวิธีการนิเทศอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกันแต่ในทางปฏิบัติแต่ละท่านใช้วิธีการนิเทศของตนเอง

คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏเห็นด้วยกับการขยายเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็น 1 ปี เนื่องจากนักศึกษาจะได้เรียนรู้งานและมีประสบการณ์ในด้านการสอนอย่างเต็มที่ ส่วนที่ไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่านักศึกษาจะถูกใช้งานอื่น ๆ จนไม่มีเวลาเตรียมการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันมีภาระงานที่สถาบันมากจนไม่มีเวลาไปนิเทศ ควรนับภาระการนิเทศเท่ากับการสอน หรือจัดให้มีการนิเทศแบบลอยตัว โดยให้อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการดำเนินงานจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เบญจวรรณ เกิดในมงคล (2546) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถาบันราชภัฏตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามการรับรู้ของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ รวม 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการปกครองชั้นเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณลักษณะความเป็นครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 242 คน อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 205 คน อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 116 คน รวม 536 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 63 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลากรและสถาบัน ซึ่งมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาน้อยทุกด้าน 2) สภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการรับรู้ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี สถาบันราชภัฏเลย สถาบันราชภัฏสกลนคร และสถาบันราชภัฏมหาสารคาม โดยภาพรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีปัญหาน้อยทุกด้าน 3) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตามการรับรู้ของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ยกเว้น ปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการรับรู้ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี สถาบันราชภัฏเลย สถาบันราชภัฏสกลนคร และสถาบันราชภัฏมหาสารคาม โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ยกเว้น ปัญหาด้านการเตรียมการสอนและด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านคุณลักษณะความเป็นครูไม่แตกต่างกัน

กฤษณา ชินสิญจน์ พงษ์ศิริ เลาสุริโยธิน และ ปาริชาติ จิตรน้า (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลของกระบวนการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูต่อการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกระบวนการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูต่อการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในด้านวิชาชีพครู บุคลิกภาพความเป็นครู บทบาทหน้าที่ของครูและการสอนสาขาวิชาเอก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์สาขาศึกษาศาสตร์เกษตร และสาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาชีพครู นิสิตมีความรัก ความศรัทธา และเห็นความสำคัญในอาชีพครูมาก ด้านบุคลิกภาพความเป็นครู นิสิตมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีความมั่นใจในตนเองมาก ด้านบทบาทหน้าที่ครู นิสิตมีการปฏิบัติหน้าที่ครูตามจรรยาบรรณในวิชาชีพและมีเทคนิคในการปกครองนักเรียนมาก และด้านการสอนสาขาวิชาเอก นิสิตมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เทคนิคการสอนและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

รายงานประจำปีของสมาคมเพื่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสหรัฐอเมริกา (Association for Student Teaching Mental Health and Teacher Education, Association for Student Teaching, 46th Yearbook, 1995) ได้รายงานผลการศึกษาปัญหาที่ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรู้สึกติดขัดหรือรู้สึกไม่สบายใจมากที่สุด จำนวน 18 ข้อความ และมีอยู่ 10 ข้อความที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ

1. ได้รับการยอมรับจากอาจารย์พี่เลี้ยงในฐานะนักศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ในฐานะผู้ร่วมงาน
2. ไม่ได้รับการยอมรับในฐานะอย่างมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจ

3. มีความรู้สึกที่ตัวเองไม่มีความสามารถเพียงพอ
4. ได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์จากอาจารย์พี่เลี้ยง
5. คณะครูแสดงทัศนคติที่ไม่ค่อยชอบนักศึกษา
6. มีความรู้สึกที่ไม่ใช่คนของโรงเรียนหรือไม่ใช่ส่วนหนึ่งของโรงเรียน
7. ไม่ได้รับการสนับสนุนเชื่อเชิญให้เป็นกรรมการในโรงเรียน
8. มีความรู้สึกที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของโรงเรียนเพราะไม่ได้รับการเชื่อเชิญให้มีส่วน

ร่วมกับคณะครูหรือร่วมงานสังคมต่างๆ

9. ถูกทะเลาะเมื่อมีการแจกเอกสารหรือข่าวคราวของโรงเรียน
10. ต้องขออนุญาตก่อนจึงจะใช้โทรศัพท์ได้

บางครั้งในการสร้างความสัมพันธ์หรือในการจัดการความยุ่งยากบางอย่าง อาจารย์พี่เลี้ยงอาจจำเป็นต้องวินิจฉัย ต้องเข้าใจและทราบข้อมูลพื้นภูมิหลังของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นส่วนประกอบด้วย รายการปัญหาข้างล่างต่อไปนี้อาจเป็นอุทาหรณ์ให้อาจารย์พี่เลี้ยงเข้าใจนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ดีขึ้นบ้าง และเป็นปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่

1. ปัญหาเศรษฐกิจ
2. ความขัดแย้งในครอบครัว
3. ปัญหาเกี่ยวกับความรัก
4. ความรู้สึกที่ด้อยกว่าครูประจำการ
5. ความรู้สึกที่ไม่มีความสามารถทางด้านสังคม
6. ความวิตกกังวลเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
7. ปัญหาความยุ่งยากเกี่ยวกับความสามารถในการสอน
8. ความวิตกกังวลกับการหางานทำในอนาคต
9. ความกลัวต่าง ๆ เช่น
 - 9.1 กลัวไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้
 - 9.2 กลัวไม่สามารถตอบคำถามนักเรียนได้
 - 9.3 กลัวสอนจบก่อนเวลา
 - 9.4 กลัวทำผิด
 - 9.5 กลัวสอนไม่ดีเท่าอาจารย์พี่เลี้ยง

เซอร์แมน (Herman, 1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมครูช่วยสอนในวิชาคณิตศาสตร์พบว่า เพื่อช่วยนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในการสอน บุคลากรในโปรแกรมวิชา ได้จัดอบรมครูช่วยสอน โดยใช้เวลา 1 สัปดาห์ก่อนเริ่มทำการสอน แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 ใช้เวลาในการอบรม 3 สัปดาห์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สาธิตการสอนวิชาแคลคูลัส โดยใช้เทคนิคการสอน เช่น คุุบบรรยายและนักเรียนมีส่วนร่วม ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแสดงวิธีแก้ปัญหาโจทย์ เป็นต้น

ระยะที่ 2 ติดตามผลระหว่างปีการศึกษา รวมทั้งถ่ายวิดีโอ เข้าเยี่ยมในชั้นเรียน ประชุมกลุ่มและพูดคุยตัวต่อตัว หลังจากนั้นคณะผู้ฝึกอบรมศึกษาปัญหาในการฝึกอบรม รวมทั้งตรวจสอบสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจากวิดีโอ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ปฏิบัติระหว่างครูกับนักเรียน อารมณ์ น้ำเสียง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ครูช่วยสอน ปรับปรุงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีนี้สามารถนำมาปรับรูปแบบในการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ โดยเน้นขั้นตอนในการฝึกอบรมเข้ก่อนออกฝึกจริง

ฮาน (Hahn, 2002 อ้างถึงใน ประมุข กอปรสิริพัฒน์, 2545, หน้า 85) ได้วิจัยประเภทของประกาศนียบัตรและประสบการณ์ภาคสนามจากมหาวิทยาลัย 31 แห่ง ในมลรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เพื่อเตรียมครูการศึกษาพิเศษ วัตถุประสงค์เพื่อสืบค้นประเภทของประสบการณ์ภาคสนามที่แต่ละมหาวิทยาลัย วิทยาลัยใช้ เพื่อการเตรียมครูการศึกษาพิเศษ รัฐเท็กซัส และระบบประกาศนียบัตรใบอนุญาต ดังนี้

1. สถาบัน 31 แห่ง จาก 35 แห่งในรัฐเท็กซัส ให้ประกาศนียบัตร ใบอนุญาตสาขาการศึกษาพิเศษ ได้รับการคัดเลือกมาเพื่อศึกษา

2. สถาบัน 20 แห่ง ประกาศนียบัตรสำหรับโปรแกรมการศึกษาพิเศษหลายชนิด

3. สถาบัน 21 แห่ง มีการจัดโปรแกรมประสบการณ์ภาคสนาม

4. สถาบัน 17 แห่ง ปฏิบัติตามข้อบังคับของโปรแกรมตามที่รัฐเท็กซัสระบุ

5. สถาบันชั้นนำ 23 แห่ง ได้เปลี่ยนแปลงภายในโปรแกรมแต่ก็ยังมีได้มี

การเปลี่ยนแปลงล่วงหน้าใด ๆ ต่อไป

มาร์ค (Marks 2002 อ้างถึงใน ประมุข กอปรสิริพัฒน์, 2545, หน้า 85) ได้ทำการวิจัยจากวิชาที่เรียนถึงห้องเรียนเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ถึงอิทธิพลของกระบวนการสังคมประกิตต่อครูก่อนเข้าประจำการ ซึ่งเป็นการศึกษาระยะยาวเชิงคุณภาพ โดยติดตามศึกษาครูก่อนประจำการ 5 คน ในช่วง 2 ปีหลังของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี โดยการศึกษาเน้นสืบค้นกระบวนการสังคมประกิตที่แสดงออกในรูปของการเปลี่ยนแปลงความเชื่อและการกระทำของครูในการสอนและการเรียนของนักเรียน โดยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งการฝึกหัดครู 2 ชั้น (ก่อนฝึก ก่อนประจำการ และประสบการณ์ภาคสนาม) และข้อกำหนดของสถาบันในการฝึกภาคสนาม ข้อมูลในการวิเคราะห์ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์กิจกรรมกลุ่มเป้าหมายและผลงานของผู้เข้าร่วมการศึกษา รายการนี้ได้พรรณนาทั้งรูปแบบและ

การเปลี่ยนแปลงของผู้เข้าร่วมแต่ละคน ทำให้ได้ข้อค้นพบทั้งรายกรณีและทั้งกลุ่มโปรแกรม ที่ผู้เข้าร่วมได้เกี่ยวข้องเป็นไปตามความต้องการในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งต่างจากโปรแกรมตามปกติอยู่หลายประการ คือ

1. ผู้เข้าร่วมแต่ละคนเลือกวิชาเอง
2. แต่ละคนได้ฝึกภาคสนาม 2 รอบ (60 และ 50 ชั่วโมง)
3. ใช้เวลาฝึกงานทั้งปี กับโรงเรียนในเมือง
4. ผู้เข้าร่วมแต่ละคนมีแฟ้มสะสมงานแสดงความก้าวหน้าและเป้าหมายที่โปรแกรม

บรรลุ

จุดเน้นหลักของการสืบค้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โปรแกรมการฝึกหัดครูแบบนี้ มีอิทธิพลต่อกระบวนการทางสังคมของครูก่อนประจำการอย่างไร โดยใช้ทฤษฎี Dialectical Socialization และ Cognitive Dissonance (ความขัดแย้งทางปัญญา) เป็นกรอบในการวิเคราะห์งาน

ข้อค้นพบประกอบด้วย

1. อุดมโนทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสังคมประกิดในฐานะครู
2. ก่อนเกิดอุดมโนทัศน์ (เกี่ยวกับการสอนการเป็นครู) ที่มีอิทธิพลต่อครูก่อน

ประจำการในการแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน

3. การยึดมั่นในกฎแห่งความร่วมมือ ความคาดหวังมากกว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัย
4. การยอมรับและกระทำตามความคาดหวังของมหาวิทยาลัย
5. ครูที่คอยช่วยเหลือ (Cooperating Teacher) ในการฝึกภาคสนามครั้งแรกมีอิทธิพล

สูงมาก

6. ครูก่อนประจำการเพิ่มพฤติกรรมการคุ้มครองมากขึ้นในการใช้เทคนิคของตน

ระหว่างปี

7. ข้อเสนอแนะสำหรับโปรแกรมจัดการศึกษาสำหรับครู ควรประกอบด้วย
8. ให้ครูก่อนประจำการได้สะท้อนถึงก่อนการเกิดอุดมโนทัศน์ของตนเกี่ยวกับ

การสอน

9. ก่อตั้งคู่มือที่แท้จริงระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียน
10. สร้างสัมพันธภาพทางบวกระหว่างอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยและนักศึกษา

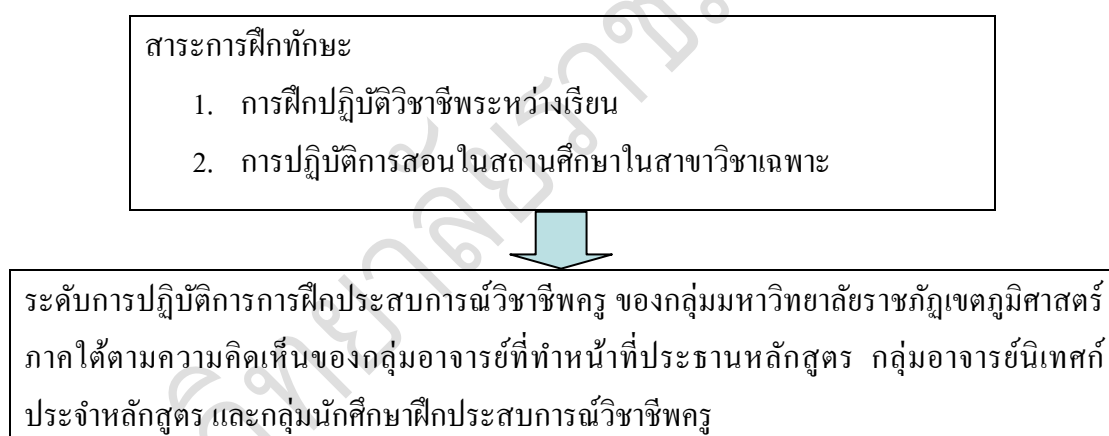
ฝึกสอน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีหลายประการ การจะฝึกนักศึกษาให้ออกไปประกอบอาชีพเป็นครูดีมีคุณภาพทำประโยชน์ให้สังคมและประเทศชาติได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งสถาบันและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรับรู้สภาพและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และดำเนินการร่วมมือแก้ไขปัญหานั้น ๆ อย่างจริงจัง เพื่อเป็นแนวทางฝึกให้

นักศึกษามีคุณภาพตามความหวังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จ การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะเป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม เพื่อพัฒนานักศึกษาสาขาวิชาชีพครู เพื่อการมีสมรรถนะสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและสอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เพื่อตอบสนองสาระและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภาระงานของคณะครุศาสตร์ และเกิดประสิทธิภาพในเชิงภาระงานของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีการดำเนินการวิจัย เป็นการศึกษาระดับปฏิบัติการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้กับอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาระดับปฏิบัติการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประชากรเป็นกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนประธานหลักสูตรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 28 คน

กลุ่มที่ 2 ประชากรเป็นกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนอาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 134 คน

กลุ่มที่ 3 ประชากรเป็นกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มที่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Sampling Randomization Probability) ซึ่งเป็นการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10 โดยการจับฉลาก ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ สำหรับสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร และกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีดังนี้

สอบถามเกี่ยวกับระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด มี 12 ด้าน รวมทั้งหมด 100 ข้อ ดังนี้

1.1 ประชญา มี 3 ข้อ

1.2 หลักการและแนวคิด มี 8 ข้อ

1.3 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มี 8 ข้อ

1.4 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มี 21 ข้อ

1.5 โครงสร้างหลักสูตร มี 7 ข้อ

1.6 ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน มี 21 ข้อ

1.7 ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ มี 10 ข้อ

1.8 บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มี 6 ข้อ

1.9 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มี 3 ข้อ

1.10 บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง มี 5 ข้อ

1.11 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ มี 3 ข้อ

1.12 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มี 5 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติได้มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติได้มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติได้ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติได้น้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติได้น้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2. นำแนวคิดที่รวบรวมได้มากำหนดลักษณะขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน(รายนามดังภาคผนวก) ได้ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence _ IOC) และแก้ไขเพื่อความเหมาะสม ความถูกต้องชัดเจนของประเด็นคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

1. จัดทำหนังสือจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ถึงกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามจำนวน 410 ฉบับ ได้รับคืนมา 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97 นำมาคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 382 ฉบับ เพื่อการประสานไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อตอบแบบสอบถามในครั้งนี และจัดส่งแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วกลับคืนมายังหน่วยงานของผู้วิจัย ได้รับคืนมา 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97

3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 382 ฉบับ และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาระดับการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ จากการเก็บแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูล เสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์
ประจำหลักสูตร และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ได้ดังตารางที่ 2 - 14

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ โดยรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ปรัชญา	4.13	0.43	มาก	4.16	0.47	มาก	4.06	0.67	มาก
2. หลักการและแนวคิด	3.97	0.51	มาก	4.10	0.48	มาก	3.97	0.66	มาก
3. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.93	0.51	มาก	4.12	0.50	มาก	4.00	0.65	มาก
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.03	0.46	มาก	4.23	0.42	มากที่สุด	4.12	0.60	มาก
5. โครงสร้างหลักสูตร	4.10	0.50	มาก	4.25	0.46	มากที่สุด	4.11	0.59	มาก
6. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูระหว่างเรียน	4.09	0.45	มาก	4.13	0.44	มาก	4.03	0.59	มาก
7. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของการปฏิบัติ การสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	4.04	0.50	มาก	4.17	0.44	มาก	4.05	0.60	มาก
8. บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.95	0.55	มาก	4.12	0.59	มาก	4.03	0.70	มาก
9. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู	4.01	0.53	มาก	4.18	0.56	มาก	4.03	0.66	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
10. บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง	4.09	0.55	มาก	4.26	0.52	มากที่สุด	4.07	0.66	มาก
11. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์	4.10	0.56	มาก	4.11	0.64	มาก	4.04	0.67	มาก
12. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.11	0.54	มาก	4.24	0.55	มากที่สุด	4.09	0.63	มาก
รวม	4.04	0.51	มาก	4.17	0.38	มาก	4.05	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ปรัชญา โครงสร้างหลักสูตร และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยอันดับสุดท้าย คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า โดยรวมตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน มี 4 ด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง โครงสร้างหลักสูตร และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามลำดับ และมี 8 ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยอันดับสุดท้าย คือ หลักการและแนวคิด

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า โดยรวมตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามลำดับ โดยอันดับสุดท้าย คือ หลักการและแนวคิด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้าน
ปรัชญา และรายชื่อตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านปรัชญา	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ผลิตครูที่มีสมรรถนะ	4.11	0.50	มาก	4.14	0.54	มาก	4.01	0.74	มาก
2. ผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง	4.13	0.59	มาก	4.13	0.54	มาก	4.06	0.74	มาก
3. ผลิตครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไป พัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม	4.14	0.53	มาก	4.20	0.64	มาก	4.11	0.80	มาก
รวม	4.13	0.43	มาก	4.16	0.47	มาก	4.06	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลិតครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง และผลิตครูที่มีสมรรถนะ ตามลำดับ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลิตครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตครูที่มีสมรรถนะ และผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้องตามลำดับ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลิตครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง และผลิตครูที่มีสมรรถนะ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
 ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านหลักการและแนวคิด	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ผลิตรายใหม่ โดยเน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน	3.93	0.54	มาก	4.09	0.62	มาก	3.98	0.84	มาก
2. เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้	4.10	0.63	มาก	4.14	0.58	มาก	3.98	0.76	มาก
3. หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบบูรณาการ	3.96	0.69	มาก	3.88	0.77	มาก	3.82	0.90	มาก
4. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.11	0.83	มาก	4.20	0.66	มาก	4.01	0.80	มาก
5. เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ	4.04	0.74	มาก	4.10	0.71	มาก	4.08	0.78	มาก
6. เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง	4.07	0.72	มาก	4.13	0.74	มาก	3.95	0.86	มาก
7. การสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.89	0.74	มาก	4.16	0.63	มาก	4.07	0.80	มาก
8. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะครูศาสตร์โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น	3.68	0.82	มาก	4.06	0.74	มาก	3.85	0.93	มาก
รวม	3.97	0.51	มาก	4.10	0.48	มาก	3.97	0.66	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และเน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบชุดวิชา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบชุดวิชา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้าน
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. คณะครูศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร	4.04	0.69	มาก	4.20	0.64	มาก	4.15	0.80	มาก
2. คณะครูศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงาน ด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.00	0.77	มาก	4.12	0.72	มาก	3.99	0.79	มาก
3. คณะครูศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร	3.93	0.77	มาก	4.13	0.66	มาก	4.05	0.79	มาก
4. คณะครูศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3.96	0.84	มาก	4.19	0.67	มาก	4.06	0.82	มาก
5. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้	3.89	0.57	มาก	4.04	0.81	มาก	3.99	0.79	มาก
6. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียน	3.89	0.63	มาก	4.10	0.67	มาก	3.95	0.79	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
7. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน	3.93	0.86	มาก	4.14	0.62	มาก	4.02	0.89	มาก
8. คณะครูศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียม									
อาจารย์ผู้สอน	3.82	0.82	มาก	3.97	0.75	มาก	3.80	0.98	มาก
รวม	3.93	0.51	มาก	4.12	0.50	มาก	4.00	0.65	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงานด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ให้นักศึกษามีการฝึกภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็น ระยะเวลานานช่วงหนึ่ง	3.89	0.74	มาก	4.18	0.62	มาก	4.13	0.81	มาก
2. ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน สถานการณ์จริง	4.11	0.69	มาก	4.38	0.61	มากที่สุด	4.37	0.71	มากที่สุด
3. ให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากทีม	4.04	0.64	มาก	4.35	0.63	มากที่สุด	4.22	0.74	มากที่สุด
4. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีทักษะ และความรู้เฉพาะทางสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพ	4.00	0.82	มาก	4.17	0.66	มาก	4.10	0.72	มาก
5. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครูด้วยกระบวนการ จัดการเรียนรู้และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้สอนหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน	4.00	0.72	มาก	4.25	0.62	มากที่สุด	4.17	0.73	มาก
6. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความรักศรัทธาต่ออาชีพครู	4.07	0.72	มาก	4.36	0.61	มากที่สุด	4.16	0.78	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
7. ปลูกฝังให้นักศึกษาเรียนรู้การบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.07	0.86	มาก	4.27	0.56	มากที่สุด	4.04	0.76	มาก
8. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความเข้าใจธรรมชาติ การพัฒนาและการแก้ปัญหานักเรียน	4.07	0.60	มาก	4.27	0.62	มากที่สุด	4.12	0.70	มาก
9. พัฒนานักศึกษาให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการจัดพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน	3.96	0.64	มาก	4.22	0.62	มากที่สุด	4.11	0.79	มาก
10. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง	4.07	0.81	มาก	4.24	0.62	มากที่สุด	4.14	0.72	มาก
11. นักศึกษาสามารถทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ	3.88	0.83	มาก	4.26	0.68	มากที่สุด	4.15	0.78	มาก
12. เป็นครูที่บุคคลทั่วไปที่ยอมรับ	4.00	0.67	มาก	4.28	0.62	มากที่สุด	4.06	0.77	มาก
13. ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา	4.00	0.67	มาก	4.13	0.68	มาก	4.02	0.82	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
14. ปลุกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้มีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	4.00	0.67	มาก	4.33	0.57	มากที่สุด	4.17	0.77	มาก
15. พัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.57	มาก	4.28	0.59	มากที่สุด	4.21	0.72	มากที่สุด
16. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาและ จัดการเรียนรู้	4.11	0.74	มาก	4.23	0.62	มากที่สุด	4.10	0.75	มาก
17. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด	4.18	0.55	มาก	4.13	0.69	มาก	4.09	0.81	มาก
18. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้	4.14	0.63	มาก	4.10	0.64	มาก	4.09	0.75	มาก
19. พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานธุรการ	3.93	0.72	มาก	4.04	0.72	มาก	3.93	0.88	มาก
20. พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูให้เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู	4.11	0.50	มาก	4.22	0.64	มากที่สุด	4.10	0.79	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
21. การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครู	3.96	0.69	มาก	4.06	0.78	มาก	4.01	0.82	มาก
รวม	4.03	0.46	มาก	4.23	0.42	มากที่สุด	4.12	0.60	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด พัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาสามารถทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ มี 14 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง ปลุกฝังให้นักศึกษามีความรักศรัทธาต่ออาชีพครู และให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม ตามลำดับ โดยมี 7 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ มี 3 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง ให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม และพัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ และมี 18 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานธุรการ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านโครงสร้างหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์	4.07	0.72	มาก	4.23	0.66	มากที่สุด	4.05	0.69	มาก
2. ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	3.86	0.85	มาก	4.28	0.63	มากที่สุด	4.12	0.73	มาก
3. นักศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่าง เรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ รวม 4 ขั้นตอน	4.07	0.60	มาก	4.25	0.62	มากที่สุด	4.11	0.75	มาก
4. นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆในสถานศึกษาทุก ช่วงชั้นและนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง	4.15	0.65	มาก	4.27	0.64	มากที่สุด	4.14	0.75	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านโครงสร้างหลักสูตร	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
5. นักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรม บางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	4.14	0.59	มาก	4.21	0.61	มากที่สุด	4.10	0.73	มาก
6. นักศึกษาสร้างความคุ้นเคยในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียน และผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	4.13	0.76	มาก	4.25	0.58	มากที่สุด	4.08	0.72	มาก
7. นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและ ผู้อื่นเกี่ยวข้อง	4.25	0.65	มาก	4.26	0.54	มากที่สุด	4.13	0.70	มาก
รวม	4.10	0.50	มาก	4.25	0.46	มากที่สุด	4.11	0.59	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง และนักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรม บางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง และนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง และระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงาน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กลุ่ม	4.04	0.58	มาก	4.15	0.58	มาก	4.04	0.68	มาก
2. นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติและรวบรวมประสบการณ์ เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการคิด การพัฒนา งานและประเมินการเรียนรู้ของตนเอง	4.14	0.59	มาก	4.17	0.58	มาก	4.07	0.73	มาก
3. นักศึกษาวางแผนการที่จะศึกษาสถานศึกษา ชุมชนและ หลักสูตรในบริบท ต่าง ๆ	4.14	0.53	มาก	4.16	0.70	มาก	4.03	0.76	มาก
4. นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่าง หลากหลาย	4.30	0.54	มาก	4.18	0.65	มาก	4.13	0.70	มาก
5. นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาท หน้าที่ของบุคลากร ของสถานศึกษา	4.29	0.60	มาก	4.20	0.60	มาก	4.11	0.72	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
6. นักศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	4.04	0.69	มาก	4.17	0.62	มาก	4.05	0.73	มาก
7. นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.00	0.67	มาก	4.19	0.64	มาก	4.16	0.77	มาก
8. นักศึกษามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตร	4.21	0.63	มาก	4.03	0.71	มาก	4.02	0.77	มาก
9. นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจอย่าง ลึกซึ้ง	3.93	0.72	มาก	4.00	0.72	มาก	4.02	0.83	มาก
10. นักศึกษำบันทึกข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลสังเคราะห์และนำ ผลการศึกษาผู้เรียนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มอื่น ๆ	4.14	0.80	มาก	4.14	0.63	มาก	4.07	0.75	มาก
11. นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติงานและรวบรวม ประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงความเชื่อมโยง ระหว่างสถานศึกษา ชุมชนและหลักสูตร	4.04	0.69	มาก	4.15	0.69	มาก	4.00	0.79	มาก
12. นักศึกษาสรุปปัญหาของสถานศึกษาและแนวทางในการ ปรับปรุง	4.04	0.74	มาก	4.07	0.62	มาก	3.96	0.85	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
13. นักศึกษาวางแผนที่จะศึกษางานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง	4.11	0.79	มาก	4.13	0.67	มาก	4.01	0.75	มาก
14. นักศึกษาดำเนินคำถามเพื่อศึกษาแผนงานวิชาการ	4.07	0.66	มาก	4.05	0.65	มาก	3.98	0.79	มาก
15. นักศึกษาดำเนินคำถามเพื่อศึกษาระบบการสนับสนุน งานวิชาการ	4.11	0.74	มาก	4.06	0.68	มาก	3.96	0.80	มาก
16. นักศึกษาดำเนินคำถามเพื่อศึกษาระบบการจัดการ เรียนการสอน	4.07	0.60	มาก	4.08	0.67	มาก	3.97	0.72	มาก
17. นักศึกษาดำเนินคำถามเพื่อศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.04	0.58	มาก	4.07	0.65	มาก	3.92	0.73	มาก
18. นักศึกษาดำเนินคำถามเพื่อศึกษาการประเมินผลของ สถานศึกษา	3.96	0.64	มาก	4.04	0.64	มาก	3.95	0.75	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
19. นักศึกษาเลือกหน่วยการเรียนรู้จากแผนงานวิชาการมา จัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้คนละอย่างน้อย 1 กลุ่มสาระแล้ว นำไปทดลองใช้อย่างน้อย 3 ครั้งเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข โดยดำเนินการร่วมกับครูผู้เชี่ยวชาญของสถานศึกษาและ อาจารย์ที่ปรึกษา	3.96	0.51	มาก	4.15	0.66	มาก	4.04	0.75	มาก
20. นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกและรายงานผลการ จัดการเรียนรู้ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง	4.18	0.61	มาก	4.15	0.64	มาก	4.11	0.73	มาก
21. นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ กับกลุ่มอื่นๆ	4.00	0.72	มาก	4.14	0.73	มาก	3.95	0.74	มาก
รวม	4.09	0.45	มาก	4.13	0.44	มาก	4.03	0.59	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรกคือ นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา และนักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้พร้อมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย และนักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงาน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและ สาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน	4.15	0.59	มาก	4.20	0.59	มาก	4.08	0.71	มาก
2. นักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำแผน ไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครู ประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน	4.14	0.71	มาก	4.18	0.64	มาก	4.15	0.73	มาก
3. นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากร ในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ	4.18	0.72	มาก	4.19	0.57	มาก	4.14	0.77	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
4. นักศึกษามั่นใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนและปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.13	0.76	มาก	4.16	0.59	มาก	4.05	0.74	มาก
5. นักศึกษานำผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเองมา กำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาน้อย 1 เรื่อง/ทักษะ วางแผน ดำเนินการพัฒนาและรายงานผลการฝึกอย่างเป็นระบบ	3.89	0.74	มาก	4.17	0.57	มาก	4.07	0.78	มาก
6. นักศึกษามั่นใจผลการปฏิบัติงานครูด้านต่างๆ ในลักษณะ ที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาการพัฒนางานและการ ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.60	มาก	4.17	0.62	มาก	3.99	0.75	มาก
7. นักศึกษานำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน กลุ่มเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง	3.93	0.60	มาก	4.16	0.65	มาก	3.98	0.78	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
8. นักศึกษาปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการและใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน	3.93	0.66	มาก	4.11	0.65	มาก	4.03	0.73	มาก
9. นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้วมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.63	มาก	4.16	0.57	มาก	3.96	0.75	มาก
10. นักศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอนของตน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และมีการเผยแพร่สู่ประชาคมวิชาชีพครู	4.11	0.74	มาก	4.15	0.68	มาก	4.05	0.75	มาก
รวม	4.04	0.50	มาก	4.17	0.44	มาก	4.05	0.60	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน และนักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน โดยข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้วมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ และนักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน โดยข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักศึกษาปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำไปปฏิบัติ

โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ และนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมประเมิน โดยข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้วมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.00	0.77	มาก	3.96	0.81	มาก	3.96	0.86	มาก
2. จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์	4.02	0.47	มาก	4.00	0.79	มาก	3.98	0.91	มาก
3. จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร	3.86	0.65	มาก	4.17	0.74	มาก	3.95	0.85	มาก
4. ปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา	4.01	0.67	มาก	4.20	0.67	มาก	4.19	0.81	มาก
5. ออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือส่งงานและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกงาน	4.04	0.74	มาก	4.15	0.76	มาก	3.96	0.92	มาก
6. จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา	3.82	0.77	มาก	4.19	0.59	มาก	4.16	0.78	มาก
รวม	3.95	0.55	มาก	4.12	0.59	มาก	4.03	0.70	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ออกหนังสือแจ้งโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกงาน จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็น หน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์ และปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูใน สถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูใน สถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา และจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความ พร้อมของนักศึกษา ก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมี ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนการ ปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา และ จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัด กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้าน
บทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้าน ต่างๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชนการ จัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น	4.11	0.63	มาก	4.19	0.65	มาก	4.07	0.82	มาก
2. แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่ง นักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.07	0.60	มาก	4.11	0.65	มาก	3.96	0.78	มาก
3. ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	3.86	0.71	มาก	4.20	0.66	มาก	4.06	0.77	มาก
รวม	4.01	0.53	มาก	4.18	0.56	มาก	4.03	0.66	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. รับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน	4.00	0.67	มาก	4.25	0.67	มากที่สุด	4.08	0.73	มาก
2. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม	4.14	0.71	มาก	4.24	0.64	มากที่สุด	4.09	0.78	มาก
3. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.15	0.65	มาก	4.26	0.60	มากที่สุด	4.05	0.80	มาก
4. ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี	4.07	0.77	มาก	4.23	0.62	มากที่สุด	4.03	0.77	มาก
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป	4.08	0.72	มาก	4.30	0.61	มากที่สุด	4.10	0.74	มาก
รวม	4.09	0.55	มาก	4.26	0.52	มากที่สุด	4.07	0.66	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของครูที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของครูที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และรับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของครูที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม และรับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.07	0.60	มาก	4.12	0.66	มาก	4.04	0.74	มาก
2. อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา	4.18	0.67	มาก	4.17	0.70	มาก	4.09	0.75	มาก
3. นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา	4.04	0.69	มาก	4.03	0.84	มาก	3.99	0.79	มาก
รวม	4.10	0.56	มาก	4.11	0.64	มาก	4.04	0.67	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD		$\bar{x}$	SD	
1. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้วจะต้องมีเวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด	4.14	0.65	มาก	4.22	0.66	มากที่สุด	4.10	0.76	มาก
2. ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก	4.04	0.79	มาก	4.21	0.67	มากที่สุด	4.03	0.76	มาก
3. ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล	4.20	0.63	มาก	4.26	0.65	มากที่สุด	4.12	0.71	มาก
4. การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์	4.07	0.72	มาก	4.27	0.65	มากที่สุด	4.00	0.77	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ประธานหลักสูตร		ระดับ	อาจารย์นิเทศก์		ระดับ	นักศึกษา		ระดับ
	n = 28			n = 134			n = 220		
	$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD	
5. นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละขั้นตอน ได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในขั้นต่อไป	4.08	0.72	มาก	4.31	0.75	มากที่สุด	4.20	0.74	มาก
รวม	4.11	0.54	มาก	4.24	0.55	มากที่สุด	4.09	0.63	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด และนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในขั้นต่อไป โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ในขั้นต่อไป การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ในขั้นต่อไป ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล และประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประเมินระดับปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีการดำเนินการวิจัย ศึกษาการปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ประชากรเป็นกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่ประธานหลักสูตรทั้งหมด 28 คน กลุ่มที่ 2 ประชากรเป็นกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ประจำหลักสูตรทั้งหมด 134 คน กลุ่มที่ 3 ประชากรเป็นกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10 ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คน

สรุปผลการวิจัย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีการปฏิบัติการ ดังนี้

1. ปรัชญา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลิตรูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตรูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง และผลิตรูที่มีสมรรถนะตามลำดับ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลิตรูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตรูที่มีสมรรถนะ และผลิตรูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้องตามลำดับ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านปรัชญาตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ผลិតครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปพัฒนา
ผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม ผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง และผลิต
ครูที่มีสมรรถนะ ตามลำดับ

2. หลักการและแนวคิด

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียง
อันดับ 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้
และเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสร้างเครือข่าย
ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียง
อันดับ 3 อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และ
เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักสูตรการเรียนรู้เป็น
แบบชุดวิชา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านหลักการและแนวคิดตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ การสร้าง
ความรู้ด้วยตนเอง และการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบชุดวิชา

3. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของประธาน
หลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไป
ตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงานด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่
บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการ

เรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน

4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด พัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาสามารถทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ มี 14 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน

สถานการณ์จริง ปลุกฝังให้นักศึกษามีความรักศรัทธาต่ออาชีพครู และให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม ตามลำดับ โดยมี 7 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อ มี 3 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง ให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม และพัฒนา นักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ และมี 18 ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานธุรการ

5. โครงสร้างหลักสูตร

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้อื่นและผู้เกี่ยวข้อง นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง และนักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรม บางอย่างกับผู้อื่นและผู้เกี่ยวข้อง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆ ในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง และ นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้อื่นและผู้เกี่ยวข้อง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆใน
สถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม
บางอย่างกับผู้เรียนและผู้คนที่เกี่ยวข้อง และระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ โดย
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

6. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระหว่างเรียน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
จำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ
นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไป
สถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา และนักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึก
และรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้พร้อมทั้งจุดอ่อนจุด
แข็งของตนเอง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจ
อย่างลึกซึ้ง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก
คือ นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา
นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่าง
หลากหลาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจ
อย่างลึกซึ้ง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ

3 อันดับแรก คือ นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย และนักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้

7. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน และนักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำแผนไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้วมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ และนักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำแผนไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำแผนไปปฏิบัติ
โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการ
เรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากร
ในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ และนักศึกษาศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและ
สาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วม
ทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา
และร่วมประเมิน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาค
เรียนที่แล้วมาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

8. บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของ
ประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความ
ร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกงาน จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึก
และจัดอาจารย์นิเทศก์ และปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา โดยข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็น
ของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงาน
วิชาชีพครูในสถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา และจัดกิจกรรมเพื่อ
เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
คือ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็น
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามราย
ชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการ
ปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา

และจัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร

9. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต ภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

10. บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และรับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม และรับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี

11. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติใน

มหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

12. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายชื่อ ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด และนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในขั้นต่อไป โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของ
อาจารย์นิเทศก์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อ ทุกข้อมีระดับการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินใน
แต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ในขั้นต่อไป การ
ตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมิน
จากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก

ระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
ภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของ
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายข้อ
ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับ 3 อันดับแรก คือ นักศึกษาจะต้องผ่าน
เกณฑ์ การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ในขั้นต่อไป ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาและจากผลงานที่
ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล และประเมินจากการเข้า
ร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลัง
การฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่ม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีสาระสำคัญและประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปรายผล
ดังนี้

1. ปรัชญา

ผลิตครูที่มีสมรรถนะ ผลิตครูให้มีภูมิรู้ ภูมิธรรมและภูมิฐาน ผลิตครูให้สามารถบูรณา
การคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม
พหุวัฒนธรรม ผลิตครูให้มีความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายของวัฒนธรรมถิ่นภาคใต้
การผลิตครูที่มีสมรรถนะ เนื่องจากในพื้นที่ภูมิศาสตร์ภาคใต้ตามบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่
มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นโดยตรง การผลิตครูที่มีสมรรถนะจึงต้องอิงกับปรัชญาของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภูมิศาสตร์ภาคใต้และตรงกับมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้น
การฝึกสมรรถนะการแยกแยะตามความแตกต่างของผู้เรียน การจัดทำแผนการเรียนรู้ การฝึก
ปฏิบัติการสอนและการประเมินผล การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนวิชา

เฉพาะตลอดจนการจัดทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11-13) และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 ช) กล่าวถึงการผลิตครูในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกับภูมิภาคใต้โดยเน้นสมรรถนะของครู ได้แก่ การจัดฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติการและมีโครงการต่างๆ ที่ทันสมัยและเสริมสร้างความรู้เพิ่มประสิทธิภาพของครูในวิชาเฉพาะ ด้านการผลิตครูให้มีภูมิรู้ การมีภูมิรู้หมายถึง การนำองค์ความรู้ทางวิชาการเฉพาะทาง ได้แก่ วิชาเอกประกอบการรอบรู้เรื่องการถ่ายทอดในรูปแบบของการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสู่ผู้เรียนซึ่งในการผลิตครูมีความจำเป็นต้องมีการเน้นหนักโดยเฉพาะในเขตภูมิภาคใต้โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่ที่มีความรู้พื้นฐานของเยาวชนต่ำกว่าเขตพื้นที่อื่นๆ ของไทย (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2552, หน้า 1) ทั้งนี้เพื่อปรับให้มาตรฐานการศึกษาเป็นแบบอย่างเดียวกันและสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในรายงานประจำปีของสมาคมเพื่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสหรัฐอเมริกา (Association for Student Teaching Mental Health and Teacher Education, Association for Student Teaching, 46th Yearbook, 1995) ได้รายงานว่าผลการศึกษาปัญหาที่ทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรู้สึกติดขัด คือการไม่ได้รับการยอมรับในฐานะครู โดยเฉพาะหากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพขาดภูมิรู้ในวิชาการ ด้านภูมิธรรม การผลิตครูที่มีภูมิธรรมตามบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิภาคใต้ มีการเน้นย้ำให้นักศึกษามีจิตอาสา มีความเมตตาเข้าใจผู้อื่น โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตนี้มีความแตกต่างกันตามเขตพื้นที่ บางพื้นที่เป็นเกาะน้อยใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา ส่วนในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่พุทธศาสนา แต่ในทางกลับกันทางจังหวัดยะลาเป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องเข้าใจความหลากหลายของวัฒนธรรม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงจำเป็นต้องปลูกฝังความเป็นผู้ภูมิธรรม มีธรรมะ มีจิตอาสา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับความแตกต่างของวัฒนธรรมและบุคคลในสังคมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของเบญจวรรณ เกิดในมงคล (2546) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาก ด้านภูมิฐาน การมีความภูมิฐาน คือ การมีบุคลิกภาพดี มีความภาคภูมิใจในอาชีพครู มีการสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นที่ถูกต้อง มีความจำเป็นในการนำสู่การปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดี ประสบผลสำเร็จตามชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2543) ได้ศึกษาวิจัยหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏ ให้สอดคล้องกับข้อความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า งานสำคัญที่จำเป็นต้องฝึกปฏิบัติ คือ การพัฒนาตนเองและความมีมนุษยสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเสริมให้ครูเก่ง ครูดีต่อไป ส่วนประเด็นผลิตครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพไปพัฒนาผู้เรียนให้

เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคมพหุวัฒนธรรม ผลិតครูให้มีความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายของวัฒนธรรมถิ่นภาคใต้ ทั้งนี้มีความหลากหลายของผู้คนที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลามและความหลากหลายในแนวทางการดำเนินชีวิต นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำเป็นต้องเรียนรู้และตระหนักในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวัลย์ ขวัญแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษานโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ พบว่า การสร้างความร่วมมือทางการศึกษาโดยเฉพาะการสร้าง ความเข้าใจแก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูในระยะยาวต่อไปในภาพรวมการผลิตครูในรูปแบบข้างต้นมีความเป็น เฉพาะพื้นที่ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนทัศน์ใหม่ของการจัดการศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิต เพื่อ พัฒนาศักยภาพของบุคคล หมายถึง แนวคิดในการจัดการศึกษาใหม่เพื่อพัฒนาเป้าหมาย เสริมสร้าง พลังความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีอยู่ในตนเอง ให้เจริญเติบโตอย่างเต็มขีดความสามารถ และ นำศักยภาพนี้มาพัฒนาตนและสังคมได้ เหมาะสมกับความสามารถแห่งตน ศักยภาพจะได้รับการ กระตุ้นและพัฒนา โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้และการสอนตามสภาพจริง (authentic learning) รวมทั้งการประเมินตามสภาพจริง (authentic evaluation) บทบาทของครูเป็นผู้เอื้ออำนวย กระตุ้น การเรียนรู้ (facilitator) และจัดการเรียนรู้ตามสภาพและธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความ รับผิดชอบต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และวินิจฉัย เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละ บุคคลให้เจริญได้ถึงขีดสุด เพื่อเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ดัง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่มีพระบรมราโชวาทว่า นอกจากการศึกษาจะสอน ให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเราจึงจะได้คนที่มีคุณภาพ คือ ทั้งเก่ง ทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมือง ให้ความเก่งเป็นปัจจัยและพลัง สำหรับการสร้างสรรค์และ ให้ความดีเป็นปัจจัย เพื่อประคับประคอง หนุนนำความเก่งให้เป็นไปในแนวทางที่อำนวย ผลประโยชน์อันพึงประสงค์ (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2541, หน้า 60-61) นอกจากนี้แนวคิดของการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูมีนโยบายในการเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครูด้วยกระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้นักศึกษาครูที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการ คือ สมรรถภาพทางด้านความรู้ สมรรถภาพด้านเทคนิควิธีและสมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ สอดคล้องกับที่กฤษฎณา

2. หลักการและแนวคิด

หลักการมุ่งเน้นการประสานการเรียนรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้ควบคู่กัน มุ่ง การฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงและสภาพการจำลองเหตุการณ์ให้มากที่สุด มุ่งสร้าง ความคุ้นเคย และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะๆ และมีขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกันตลอด หลักสูตร มุ่งสร้างองค์ความรู้ในพื้นฐานภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นภาคใต้ มุ่ง

ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเขต
 ภูมิศาสตร์ภาคใต้ การผลิตครูที่มีคุณธรรม มุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในลักษณะการพัฒนา
 สมรรถภาพนักศึกษาครูด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านภาษาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความคิดสร้าง
 สมานฉันท์ตลอดความมั่นคงของประเทศชาติให้สมบูรณ์มากที่สุด การมุ่งเน้นการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
 และปฏิบัติควบคู่กันนั้น มุ่งเน้นการฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง มุ่ง
 สร้างความคุ้นเคยและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร มีการ
 ดำเนินการให้สอดคล้องควบคู่กันไปสามารถทำให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้สังเกตเห็น
 ความต่อเนื่องในการฝึกฝนตนเอง การถ่ายโยงการเรียนรู้ของการฝึกขั้นต้นกับขั้นต่อไป ซึ่งมีผลทำ
 ให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้มีการเสริมสร้างสถานการณ์จำลองสู่การแก้ปัญหาในสถานการณ์
 จริง โดยการสร้างความคุ้นเคยจากระยะการฝึกตอนต้นในบทบาทของหน้าที่ครูจะทำให้สามารถ
 นำสู่การใช้การปฏิบัติจริงในการฝึกขั้นต่อไปได้ สอดคล้องกับการวิจัยของประมุข กอปร
 สิริพัฒน์ (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
 สถาบันราชภัฏ ศึกษาสภาพปัญหา วิธีการจัดหลักสูตร และข้อคิดเห็น ที่มีต่อการใช้หลักสูตรการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ พบว่า ความต่อเนื่องในการดำเนินงานการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครูมีขึ้นต่อเนื่องเนื่อง คือ การจัดงบประมาณและสวัสดิการ การจัดกิจกรรม
 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและยังสอดคล้อง
 กับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2543) จัดประชุมสัมมนาและการทำประชาพิจารณ์ เรื่อง “
 หลักสูตรฝึกหัดครูราชภัฏปฏิวัติครูไทย” รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนา
 ครู และบุคลากรในสังคมทุกส่วน พบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกของนักศึกษาทุกชั้นปี
 เน้นการนิเทศที่โรงเรียน เพิ่มระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีโรงเรียนต้นแบบ มีเกณฑ์
 การวัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6 งาน คือ งานสอน งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานแนะ
 แนว งานพัฒนาตนเองและงานสัมพันธ์ชุมชน มุ่งสร้างองค์ความรู้ในพื้นฐานภาษา ขนบธรรมเนียม
 ประเพณีท้องถิ่น มุ่งประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ การผลิตครูที่มีคุณธรรม มุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูใน
 สมรรถนะ การพัฒนาสมรรถภาพนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านภาษา
 ในท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมประเพณี การสร้างความสมานฉันท์ตลอดจนความมั่นคงของ
 ประเทศชาติ การดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีความจำเป็นต้อง
 เน้นหนักการรับรู้เข้าใจในวัฒนธรรมภาษา ประเพณี และการสร้างสมานฉันท์ของคนในชาติ ทั้งนี้
 เนื่องจากความไม่สงบในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ภาคใต้ยังอย่างต่อเนื่อง ทำให้การผลิตบัณฑิตสาขา
 การศึกษาซึ่งจะต้องประสานกับโรงเรียนหน่วยฝึกและเมื่อจบการศึกษา นักศึกษาก็ต้องทำงานใน
 พื้นที่ชุมชนท้องถิ่นที่มีขีดจำกัด ด้านความหลากหลายของวัฒนธรรม ธรรมเนียมประเพณี การ
 ปลุกฝังแนวคิดเรื่องสมานฉันท์จำเป็นต้องมุ่งเน้นเป็นพิเศษ หน้าที่ของหน่วยฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครูต้องประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้กับโรงเรียน และชุมชนมีความสำคัญมากจำเป็นต้องดำเนินการซึ่งควรมีฝ่ายชุมชนสัมพันธ์โดยตรงทุก มหาวิทยาลัย สอดคล้องกับสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับสูง (2543) พบว่า การรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาจากหน่วยงานผู้ใช้ครู โดยคณะครุศาสตร์ควรมีสวนร่วมในการ พัฒนาคู โดยทำงานร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ ควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นชุมชนมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาและร่วมเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตรมีระบบการนิเทศและการ ประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและยังสอดคล้องกับการจัดการศึกษา ตามความต้องการของท้องถิ่นให้มีความรู้ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีของเขตพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และมีแนวคิดเป็นรูปธรรมในการสร้างความสมานฉันท์ของ คนในชาติ (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2552) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของหลักการและ แนวคิดแล้ว การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถือเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู เพราะเป็น กระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความรักและศรัทธาต่ออาชีพครู เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่ทำให้บัณฑิตครูมีทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงานครูมากขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีอิทธิพลสำคัญต่อ นักศึกษาครูมากกว่าประสบการณ์ทั้งหลายที่นักศึกษาได้รับ หากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมี ประสิทธิภาพจะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานครูของ ตน ส่งผลให้บัณฑิตครูมีคุณภาพอย่างแท้จริง เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู (อรุณี สติธัย ภาติกุล และคณะ, 2550, หน้า 3) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติที่ จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้ที่มีความรักความศรัทธาต่ออาชีพครู และมีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู กระบวนการภาคปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่าง ยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะ หน่วยงานผู้ใช้ครูคือสถานที่ฝึกปฏิบัติเป็นแหล่งต้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จาก สถานการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุกๆ ขั้นตอน (งานฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 1

3. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตรคณะครุศาสตร์มี โครงสร้างการบริหารงานด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอด หลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้อบรมเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียนและการให้ คำปรึกษาแก่ผู้เรียน คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน โรงเรียนหน่วยฝึกมีส่วนร่วมในการจัดการบริหารหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นที่หน่วยฝึกนั้นๆ ตั้งอยู่ ด้านที่ให้คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตรคณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงานด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการจัดให้มีหน่วยงานย่อยในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยเฉพาะหรือใช้คำว่าศูนย์พัฒนาครูหรือฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทำหน้าที่มีบทบาทในการบริหารจัดการสอดคล้องกับงานวิจัยของประมุข กอปรสิริพัฒน์ (2545) สรุปได้ว่าการจัดการบริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะลดปัญหาที่มีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกัน ลดความไม่ชัดเจนในการกำหนด นโยบายและการประสานกับชุมชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมในส่วนของบทบาทของคณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้การเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียนและการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความเป็นจริงแล้วกลุ่มที่มีความรู้ทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์บทบาทในการจัดทำแผนการเรียนการดำเนินการปรับปรุงหรือเสริมเพิ่มเติมในการผลิตสาขาการศึกษาจะได้จัดให้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศในพื้นที่ที่กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏตั้งอยู่ก็ควรมีบทบาทเช่นเดียวกันทั่วประเทศสอดคล้องการวิจัย ของวรารักษ์ สิทธิวงศ์ (2543) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาและสถานประกอบการหรือแหล่งอื่นๆ และให้มีการเตรียมความพร้อมก่อน ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพและให้เป็นความร่วมมือระหว่างภาควิชาอาชีวศึกษา สำนักฝึกประสบการณ์วิชาชีพและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของทุกฝ่ายทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกงานและผู้บริหารสถานประกอบการนั้นคือบทบาทของคณะครุศาสตร์นั่นเองในประเด็นที่คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน โรงเรียนหน่วยฝึกมีส่วนร่วมในการจัดการบริหารหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นที่หน่วยฝึกนั้นๆ ตั้งอยู่เนื่องจากการจัดการศึกษาสาขาการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้จำเป็นต้องประสานกับคณะต่างๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตสาขาการศึกษาเช่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะผลิตนักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร่วมผลิตบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา เป็นต้นซึ่งมีความสำคัญที่จะต้องมีการประสานงานที่ดีตามบทบาทของคณะครุศาสตร์เช่นกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 10) ทั้งนี้เนื่องจากโดยภาพรวมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27 และ 28 กล่าวถึงหลักสูตรต้องมีลักษณะ

หลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยสาระของหลักสูตรทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เพิ่มการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง การค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม อีกทั้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรผลิตครูชั้นที่มีประสิทธิภาพ (Capability) ผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นครูชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและเก่งโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการผสมผสานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน สร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม การทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม 2. เน้นกระบวนการจัดการการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้เฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี และ 3. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครู ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 6) นอกจากนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 10-13) ได้กล่าวถึงการส่งเสริม พัฒนา สร้างภูมิคุ้มกันที่มั่นคงให้กับผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง บ้านในฐานะแหล่งเรียนรู้แห่งแรกของบุคคล จะเป็นเครือข่ายที่สำคัญของสังคมในการสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางที่ต้องการ เป็นแหล่งที่จะช่วยส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้แนะแนวชีวิตและสังคมแก่บุตรหลานหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลและชุมชนจะเป็นเครือข่ายที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของสังคมให้ได้ดี จึงควรประสานความร่วมมือและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น วัด ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน สถานประกอบการ องค์กรเอกชนและสื่อมวลชนในท้องถิ่น เป็นต้นนอกจากนี้ในภาพรวมของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากการกระทำ โดยการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้ทฤษฎีทั้งในด้านเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเข้าใจ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ให้นักศึกษาครูได้ปฏิบัติในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครูเพื่อจะได้ยึดหลักในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้ถูกต้องด้วยความมั่นใจตลอดไป ให้นักศึกษาครูได้พัฒนาตนเองและฝึกงานในหน้าที่ครูกับหน่วยงานผู้ใช้ครูโดยตรงในด้านการเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากการกระทำ โดยการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้ทฤษฎีทั้งในด้านเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเข้าใจ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู การจัดให้มีกิจกรรมการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเป็น

บทบาทที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้จะต้องดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมมีแผนการเสริมสร้างความตระหนักมีโครงการประกอบในแผนปฏิบัติการ มีผู้รับผิดชอบ ตลอดจนมีคู่มือการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีในการสร้างจิตวิญญาณของความเป็นครูสอดคล้องกับการวิจัยของ วาโร เฟิงส์วส์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นครู กระบวนการนิเทศ และติดตามผลของสถาบันราชภัฏ การเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์ การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เจตคติต่ออาชีพครู และการคบเพื่อนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่วนในด้านให้นักศึกษาครูได้ปฏิบัติในกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครูเพื่อจะได้ยึดหลักในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้ถูกต้องด้วยความมั่นใจตลอดไปก็เป็นบทบาทหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความเป็นครูที่ถูกต้องมั่นใจในการจะเป็นครูที่ดีต่อไปโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดมากมายการเสริมสร้างจิตวิญญาณตลอดจนการเสริมสร้างสวัสดิการต่างๆมีความสำคัญมากในการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความประทับใจของผู้ที่จะไปเป็นครูสอดคล้องกับงานวิจัยของมาร์ค (Marks 2002 อ้างถึงใน ประมุข กอปรสิริพัฒน์, 2545, หน้า 85) ได้ทำการวิจัย จากวิชาที่เรียนถึงห้องเรียนเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ถึงอิทธิพลของกระบวนการสังคมประกิต ต่อครูก่อนเข้าประจำการ ข้อค้นพบประกอบด้วย อัตมโนทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสังคมประกิตในฐานะครูก่อนเกิดอัตมโนทัศน์เกี่ยวกับการสอนการเป็นครูที่มีอิทธิพลต่อครูก่อนประจำการในการแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียนการยึดมั่นในกฎแห่งความร่วมมือ ความคาดหวังมากกว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยการยอมรับและกระทำตามความคาดหวังของมหาวิทยาลัยครูที่คอยช่วยเหลือ (Cooperating Teacher) ในการฝึกภาคสนามครั้งแรกมีอิทธิพลสูงมากครูก่อนประจำการเพิ่มพฤติกรรมการคุ้มครองมากขึ้นในการใช้เทคนิคของตนระหว่างปีข้อเสนอแนะสำหรับโปรแกรมจัดการศึกษาสำหรับครู ให้ครูก่อนประจำการได้สะท้อนถึงก่อนการเกิดอัตมโนทัศน์ของตนเกี่ยวกับ การสอนก่อตั้งกลุ่มที่แท้จริงระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนสร้างสัมพันธภาพทางบวกระหว่างอาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัยและนักศึกษาฝึกสอนในประเด็นให้นักศึกษาครูได้พัฒนาตนเองและฝึกงานในหน้าที่ครูกับหน่วยงานผู้ใช้ครูโดยตรงนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ควรเน้นหนักให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่มีความพร้อมและเข้ากับเกณฑ์ครูสภาโดยผ่านการประเมินทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกันกับงานวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการราชภัฏ (2543) ศึกษาวิจัยหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏให้สามารถผลิตและพัฒนาครู ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการมีสถานศึกษาที่ดีมีมาตรฐานดังนี้ เน้นการนิเทศที่โรงเรียนโดยดูความพร้อมของโรงเรียนด้วยการวางแผนร่วมกันระหว่างสถาบัน โรงเรียน และชุมชนควรคัดเลือกครูที่ดีมาเป็นครูพี่เลี้ยงควรรับฟังความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาจากหน่วยงานผู้ใช้ครูมีโรงเรียนต้นแบบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐานในด้านประสบการณ์วิชาชีพครูจัดให้มีโรงเรียนเครือข่ายและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนต้นแบบ และครูต้นแบบในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีระบบนิเทศและการปรับปรุงการฝึกประสบการณ์ โดยร่วมมือกันระหว่างสถาบันกับหน่วยงานหรือสถานศึกษาให้มีโรงเรียนเครือข่าย และพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ในภาพรวมเนื่องจากผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด คือ 1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และ 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11 – 13) กระบวนการภาคปฏิบัติต่างๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะหน่วยงานผู้ใช้ครูคือสถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นแหล่งต้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุกๆ ขั้นตอน (งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์, 2551, หน้า 1) นอกจากนี้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสมทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภาระงานของคณะครุศาสตร์ และเกิดประสิทธิภาพในเชิงภาระงานของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นกลยุทธ์สำคัญในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอดคล้องกับแนวคิดในแนวทางและมาตรการของการปฏิรูปการศึกษารอบแรกและรอบสอง ทำให้การผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีทิศทางและมีเป้าหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพชั้นสูงอย่างชัดเจน

5. โครงสร้างหลักสูตร

ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ นักศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะรวม 4 ขั้นตอน นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆในสถานศึกษาทุกช่วงชั้น และนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง นักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาสร้างความคุ้นเคยในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนหน่วยฝึกและความรู้เกี่ยวกับชุมชน ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ในการจัดระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ

คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ นักศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะรวม 4 ขั้นตอน ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ได้ดำเนินการตามลำดับตามวิธีการของคุรุสภา(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , 2548, หน้า 11-13) เพิ่มการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมดำเนินการให้เป็นระบบเพื่อการผลิตบัณฑิต สอดคล้องกับความหลากหลายของวัฒนธรรมในส่วนบทบาทของ นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียน ด้านต่างๆในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง นักศึกษาศึกษาสังเกต และเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาสร้างความคุ้นเคย ในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนหน่วยฝึกและความรู้เกี่ยวกับชุมชน ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีผู้ปฏิบัติในการให้นักศึกษาร่วมดำเนินการวางแผนโดยทราบรายละเอียดของสถานศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูทราบรายละเอียดของสภาพสังคมชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่จัดให้มีในเนื้อหารายวิชาการเตรียมฝึกระหว่างเรียนและวิธีการปฏิบัติตนในการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาเนื่องจากการดำเนินชีวิตในพื้นที่ที่หลากหลายของวัฒนธรรมมีความจำเป็นต้องรับรู้สิ่งดังกล่าวเพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม(มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2552) นอกจากนี้กิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในขั้นเตรียมการจะช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาเห็นความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ ของงาน เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพ (Capacity and Efficiency Building) ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้นักศึกษาเกิดความตระหนัก (Awareness) ความตื่นตัว (Alert) และสามารถปฏิบัติการ (Action) เมื่อมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งนี้การเตรียมการดังกล่าวสอดคล้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในประเทศแคนาดา ที่ให้ความสำคัญกับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ต่อการปฏิรูปการศึกษา และบทบาทของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภายในครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ หนึ่งในหน้าที่ของครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ก็คือการช่วยให้นิสิตครูในการเรียนรู้ความรู้ ทักษะและอารมณ์ ซึ่งจะทำให้นิสิตครูสามารถที่จะสอนนักเรียนที่หลากหลายได้ในวิถีทางที่เป็นไปตามการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ด้านสติปัญญาในปัจจุบัน นิสิตครูต้องถูกเตรียมให้พร้อมที่จะสอนสำหรับให้เข้าใจแนวคิด และสร้างสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน (Feiman Nemser, 2001, อ้างถึงใน Live and Learn เข้าถึงใน <http://gotoknow.org/blog/scienceteacher/148029>) สอดคล้องกับกับงานวิจัยของอุไรวัลย์ ขวัญแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษานิเทศก์ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา เพื่อสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในส่วนของการจัดดำเนินงานในขั้นเตรียมการมีการคัดสรรโรงเรียนเข้าร่วม จัดประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้อง ปฐมนิเทศนักศึกษา พัฒนา

อาจารย์พี่เลี้ยง ขึ้นปฏิบัติงานระยะแรกมอบหมายภาระงานให้อาจารย์พี่เลี้ยงจัดเตรียมนักศึกษา ได้ศึกษางานในฐานต่าง ๆ และปฏิบัติงานในหน้าที่ครูภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์พี่เลี้ยง

6. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่าง

เรียน

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน คือ การจัดให้นักศึกษาได้ออกฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน โดยใช้เวลาฝึกต่อเนื่องกันเป็น 2 ขั้นตอน คือขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และ 2 เป็นประสบการณ์วิชาชีพครูที่จัดให้นักศึกษาได้สังเกตและมีส่วนร่วมในงานหน้าที่ครูตามสภาพที่เป็นจริง และทำการทดลองสอนปฏิบัติงานในหน้าที่ครูร่วมกับครูพี่เลี้ยงและผู้ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยฝึกและวิทยาการอื่น ๆ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษาทำการศึกษาชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ข้อจำกัด ตลอดจนการปฏิบัติตนในสังคมนั้นๆ อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน เป็นประสบการณ์วิชาชีพครูที่จัดให้นักศึกษาได้สังเกตและมีส่วนร่วมในงานหน้าที่ครูตามสภาพที่เป็นจริงและฝึกงานในหน้าที่ครูร่วมกับครูพี่เลี้ยงและผู้ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยฝึกและวิทยาการอื่นๆ

1. ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1
2. ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2

นักศึกษาศึกษาสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่บุคลากรของสถานศึกษา นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลายและนักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติและรวบรวมประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการคิด การพัฒนางานและประเมินการเรียนรู้ของตนเอง สอดคล้องกับที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา(2548, หน้า 11 – 13) ได้กำหนดให้ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด คือ 1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และ 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ สาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของครูเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน มีสาระการฝึกทักษะ คือ 1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา 3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ 4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา 5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา และ 6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ รวมทั้งมี

สมรรถนะดังนี้ คือ 1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุงและ 4. สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

7. ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะเป็นการฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาฝึกต่อเนื่องกันเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และขั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 จัดให้มีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาโดยมีลำดับขั้นตอนที่ 1 และ 2 อย่างต่อเนื่องด้วยรายวิชาเฉพาะที่สอนที่สถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ มีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ความสามารถในการเรียนรู้จากง่ายไปยาก จากไม่ ซับซ้อนไปสู่ความซับซ้อน จากความรู้ความคิดระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูง เป็นไปตามลำดับไม่ข้ามขั้น ซึ่งกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดังกล่าวเป็นกระบวนการของขั้นตอนการปฏิบัติในอันที่จะทำให้ให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และ ความชำนาญในวิชาชีพครู การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะเป็นกระบวนการของขั้นตอนการปฏิบัติในอันที่จะทำให้ให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และ ความชำนาญในวิชาชีพครู เนื่องจากในส่วนของสาระการฝึกทักษะและสมรรถนะของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะมีสาระการฝึกทักษะ คือ 1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ 5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ 6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 8. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 9. การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ และ 10. การสัมมนาทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะ ดังนี้ คือ 1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 11 – 13)

8. บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาจัดเตรียมโรงเรียนและองค์ความรู้ในชุมชนในท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึก จัดอาจารย์นิเทศก์ จัดนักศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อเตรียม

ความพร้อมก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร และปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงาน วิชาชีพครูในสถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา รวบรวมแบบ ประเมินผลการฝึก เพื่อมอบให้อาจารย์นิเทศก์ประจำกลุ่มตัดสินผลการเรียนต่อไปและมหาวิทยาลัย ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ควรเพิ่มเติม ให้มีการปรับปรุงพื้นฐานความรู้แก่นักศึกษาให้ทันสมัย ได้แก่ รูปแบบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใหม่ๆ เทคนิค ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา การบันทึก และการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การจัดสัมมนาทางการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จัดสัมมนานักศึกษาหลังจาก การฝึกในสถานศึกษา เน้นการวิจัยในชั้นเรียนโดยการนำเสนอด้วยวาจาและนำเสนอด้วยโปสเตอร์ สำหรับงานการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาจัดเตรียมโรงเรียนและองค์ความรู้ในชุมชนใน ท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึก จัดอาจารย์นิเทศก์ จัดนักศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อเตรียม ความพร้อมก่อนออกฝึกในด้านต่างๆ ตามหลักสูตร และปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงาน วิชาชีพครูในสถานศึกษา จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา รวบรวมแบบ ประเมินผลการฝึก เพื่อมอบให้อาจารย์นิเทศก์ประจำกลุ่มตัดสินผลการเรียนต่อไปเป็นกิจกรรมที่ เป็นบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยบทบาทที่ชัดเจนแล้วในมหาวิทยาลัยราช ภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนเป็นปกติอยู่แล้วแต่ควรเพิ่มเติมให้เห็นข้อ ปฏิบัติใดมีผู้รับผิดชอบคือใครดำเนินการระยะเวลาใดก่อนหลังอย่างไรเพื่อแสดงถึงการต่อเนื่องใน การกำกับและติดตามที่ต่อเนื่องและตรวจสอบได้ง่ายมีมาตรฐานขึ้นตรงกับการดำเนินงานของ ประเทศเกาหลีดังรายงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 จ) กล่าวว่า ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ถือว่าครูเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างคนมีคุณภาพในอนาคต ให้แก่สังคม รัฐจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครู และยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้นได้ดำเนินการปฏิรูปร ะบบการผลิต ปฏิรูปหลักสูตรการผลิตครูที่มุ่งจัดเนื้อหาให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในกระบวน เรียนการสอน ทั้งในชั้นเรียนและชีวิตประจำวัน และยังสอดคล้องกับ ประมุข กอปรสิริวัฒน์, 2545, หน้า 72) รายงานว่าในประเทศสหรัฐอเมริกาจัดให้มีการดำเนินงานของฝ่ายประสบการณ์ วิชาชีพครูโดยที่วิชาชีพสถาบันนักศึกษาสายครูแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. วิชาชีพเตรียมความเป็น ครู (Pre-Professional Course) ได้แก่ วิชาวิทยาการศึกษาและพัฒนาการเด็กวัยเรียน 2. วิธีสอน วิธี สอนต่างๆ อาทิ วิธีสอนสังคมศึกษา วิชาคอมพิวเตอร์ วิธีสอนศิลปะ วิธีสอนคณิตศาสตร์ วิธีสอน คนตรี เป็นต้น วิธีสอนทุกวิชาจะมีจำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต 3. วิชาปฏิบัติการและฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาในโปรแกรมวิชาครู (Teacher Education Program) จะต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 3 รายวิชาด้วยกัน คือ 1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน (In-School Experience) เป็นรายวิชาที่นักศึกษาครู

ชั้นปีที่ 1 จะได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูและการดำเนินงานในโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ตัดสินใจว่าอาชีพครูเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ หากไม่พอใจก็สามารถเปลี่ยนใจไปศึกษาโปรแกรมอื่นได้ ในการเรียนรายวิชานี้ จะมีกิจกรรมการปฐมนิเทศ เพื่อให้นักศึกษาทราบวิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสบการณ์ รวมถึงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชานี้สำหรับการจัดประสบการณ์ภาคสนามในโรงเรียน ใช้เวลา 18 ชั่วโมง โดยการเก็บข้อมูลในลักษณะสัมภาษณ์ สังเกต และบันทึกเหตุการณ์นำเสนอต่ออาจารย์ผู้สอนประการต่อมาคือการสัมมนา ใช้เวลา 4 ชั่วโมง นำประสบการณ์ที่ได้จากโรงเรียนมาอภิปรายร่วมกับอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ผู้สอน ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนและบรรยากาศในโรงเรียนตามขอบข่ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดและทำรายงานเสนอต่อผู้สอน 2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Paraprofessional Experience) การเรียนรายวิชานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์เชิงปฏิบัติในห้องเรียนตลอด 2 ภาคเรียน โดยให้ออกไปปฏิบัติงานในโรงเรียนเป็นเวลาครึ่งวัน สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นเวลา 128 ชั่วโมง และกลับสถาบันสัปดาห์วันศุกร์ 3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Student Teaching) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครูเป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิชาชีพ บทบาทของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสำคัญ ในการเตรียมตัว ในการพัฒนาไปสู่ความเป็นครูอาชีพ โดยในภาคเรียนที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน 12 – 14 สัปดาห์ และจะกลับมาเรียนเพิ่มเติมในวิทยาลัย 2 สัปดาห์สุดท้ายภายหลังไปปฏิบัติงานในโรงเรียน เขียนรายงานการประชุมคณะกรรมการ โรงเรียนที่ได้มีส่วนร่วมประชุม และทำสังคมิตนักเรียนในห้องเรียน เป็นต้นและมีการประเมินผลเป็นการพิจารณาร่วมกันระหว่างครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์จากมหาวิทยาลัยเพื่อให้ผลการเรียนผ่านหรือไม่ผ่านสำหรับในกระบวนการปรับพื้นฐานความรู้แก่นักศึกษาให้ทันสมัย ได้แก่ รูปแบบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ เทคนิค ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา การบันทึกและการรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การจัดสัมมนาทางการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา เน้นการวิจัยในชั้นเรียนโดยการนำเสนอด้วยวาจาและนำเสนอด้วยโปสเตอร์นั้นทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ควรนำมาดำเนินการปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเนื่องจากในสภาพสังคมของเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมดังนั้นการเตรียมนักศึกษาให้มียอดความรู้ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการถ่ายทอดผ่านเทคโนโลยี การจัดกิจกรรมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดีทันสมัยและเหมาะสมกับท้องถิ่นทำให้ได้รับการยอมรับและก่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของพื้นที่การมีแผนการสอนที่ดีมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและมีการนำเสนอเพื่อการเผยแพร่เป็นการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สมบูรณ์แบบรวมทั้งมองเห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานใน

การเตรียมความเป็นครูได้ดีสอดคล้องกับการวิจัยของกงศักดิ์ ชาติทอง ไพโรจน์ เดิมเทศาพิงศ์ และคณะ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มาใช้ฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกเรียนรู้อย่างร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่พอใจผลงานวิจัยของนักศึกษา และเห็นว่า การวิจัยส่งผลดีแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประมาณครึ่งหนึ่งเห็นว่า งานวิจัยเป็นงานหนักอย่างไรก็ตาม ทุกคนสามารถทำได้ และบางคนรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถทำวิจัยได้ กล่าวโดยภาพรวม เนื่องจากคณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงาน ด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นไปตามหลักสูตร รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้การเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียนและการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน คณะครุศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน นอกจากนี้โรงเรียนหน่วยฝึกมีส่วนร่วมในการจัดการบริหารหลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นที่หน่วยฝึกนั้นๆ ตั้งอยู่

9. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน ชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงาน เป็นต้น แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผลและส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการช่วยเหลือและแนะนำนักศึกษาผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การดำรงชีวิตในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ถูกต้องและปลอดภัยและจุดเน้นในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้คือการจัดกิจกรรมจัดให้นักศึกษาได้ตระหนักในความเป็นครูด้วยการส่งเสริมเจตคติที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้เริ่มและเป็น ผู้นำทางวิชาการอย่างมีคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การที่จะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพเช่นนี้ได้ผู้บริหารจะต้องมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง พัฒนาครู และผู้เรียน ให้ได้พัฒนาไปตามศักยภาพอย่างมีคุณภาพ ด้วยการเป็นผู้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บังเกิดผลสูงสุดแล้วผู้บริหารยังต้องมีบทบาทในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพดำเนินการช่วยเหลือและแนะนำนักศึกษาผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การดำรงชีวิตในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ถูกต้องและปลอดภัย และจุดเน้นในเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้คือการจัดกิจกรรมจัดให้นักศึกษาได้ตระหนักในความเป็นครูด้วยการส่งเสริมเจตคติที่ดีทั้งนี้เนื่องจากในสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ทำให้กำลังใจของผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องมีจิตวิญญาณในการ

เป็นครูอย่างสูงจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังและดูแลเป็นพิเศษดังแนวปฏิบัติของประเทศสิงคโปร์ ในรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 ก) รายงานว่า ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูนอกจากจะได้รับเงินเดือนตั้งแต่เริ่มบรรจุก่อนเข้ารับการศึกษาลักษณะการฝึกหัดครูแล้ว ยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่นๆ อีก คือ ครูที่ผ่านหลักสูตรการฝึกหัดครู NIE แล้ว มีสิทธิได้รับผลประโยชน์ในการลาศึกษาต่อ โดยได้รับทุนหรือเงินกู้เพื่อศึกษาต่อ ได้รับการฝึกอบรมครูประจำการ และถ้าลาศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหรือหลังปริญญาตรี จะได้รับเงินเดือนหรือครึ่งหนึ่ง ครูทุกคนมีสิทธิได้รับเงินโบนัสทุกปีเท่ากับเงินเดือน 1 เดือน และเงินปรับรายปีอีก 2 เดือน รวมเป็น 3 เดือนในด้านเงินกองทุนสะสม โดยครูจะถูกหักจากเงินเดือนร้อยละ 20 และรัฐบาลออกสมทบให้อีกร้อยละ 20 ค่ารักษาพยาบาล คนไข้ นอก รัฐจะจ่ายเพิ่มให้ร้อยละ 1 แต่จะไม่จ่ายให้ครูที่มีเงินเดือนตั้งแต่ 7,000 เหรียญขึ้นไป (ตามโครงการ Medisave) ค่ารักษาพยาบาลปกติ ครูจะจ่ายร้อยละ 15 บุตรและภรรยาครูจะจ่ายร้อยละ 30 ที่เหลือเก็บจากเงินกองทุน ค่ารักษาพยาบาลกรณีหาหมอคคลินิกเอกชนรัฐจะจ่ายร้อยละ 10 เหรียญ เดือนหนึ่งรัฐจะจ่ายไม่เกิน 350 เหรียญ ค่ารักษาฟัน รัฐจะจ่ายร้อยละ 50 ของค่ารักษาแต่ไม่เกินเดือนละ 70 เหรียญ การประกันชีวิตหมู่ ซึ่งเป็นความสมัครใจของครูแต่ละคน โดยประกันการเสียชีวิตทุกกรณีและประกันความพิการและบาดเจ็บด้วย เงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ ครูรัฐบาลสามารถขอกู้เงินเพื่อซื้อบ้าน รถยนต์เครื่องคอมพิวเตอร์และการปรับปรุงบ้าน สำหรับการกู้เงินเพื่อการศึกษาต่างประเทศได้ไม่เกินปีละ 7,500 เหรียญ และภายในประเทศไม่เกิน 3,500 เหรียญ โดยปราศจากดอกเบี้ย การเช่าที่พักตากอากาศ ครูมีสิทธิเช่าที่พักตากอากาศของรัฐในราคาต่ำ ครูทุกคนมีสิทธิได้หยุดพักปีละ 12 สัปดาห์ แต่อาจจะถูกเรียกตัวมาทำงานได้บางวัน ระหว่างปิดภาคเรียน ลาพักผ่อนได้ปีละ 10 วัน เป็นกรณีฉุกเฉิน ลาป่วยได้ 30 วัน โดยสิทธิการลานี้ได้รับเงินเดือนเต็ม ในภาพรวมยังสอดคล้องกับที่ อุไรวัลย์ ขวัญแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษานโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เพื่อสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี และศึกษาสภาพการปฏิบัติในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ได้รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร คือผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่สร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการคัดสรรอาจารย์ที่เลี้ยง กำกับดูแลและตัดสินผลการประเมินเป็นขั้นสุดท้าย

10. บทบาทหน้าที่ของครูที่เลี้ยง

รับมอบนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตน และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณีจัดให้นักศึกษาเรียนรู้และศึกษารอบเนื้อหาในชั้นที่ทำการสอนทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และ

นำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์พี่เลี้ยงทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและนำตลอดจนการถ่ายทอดคุณลักษณะความเป็นครูให้แก่นักศึกษา โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับที่วโร เฟิงส์วส์ดี (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะความเป็นครู กระบวนการนิเทศ และติดตามผลของสถาบันราชภัฏ การเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์ การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เจตคติต่ออาชีพครู และการคบเพื่อนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (2) การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายความว่า การดูแลเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิดจะคอยดูแลช่วยเหลือให้กำลังใจ ส่งเสริมความรู้ วิธีสอน วิธีประเมินผล วิธีปกครองชั้นเรียน ตลอดจนแนะนำงานต่าง ๆ ให้นักศึกษามีประสบการณ์และความรู้และนอกจากนี้ยังตรงกับที่อูไรวัลย์ ขวัญแก้ว (2542) ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูและศึกษานโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เพื่อสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี และศึกษาสภาพการปฏิบัติในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ได้รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ความร่วมมือทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีการดำเนินการเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและรับผิดชอบงานครูในสถานการณ์จริง ให้นักศึกษาได้รับการแนะนำถ่ายทอดคุณสมบัติในการเป็นครูจากอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งเป็นครูต้นแบบและให้การดำเนินงานเป็นไปเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรในโรงเรียน มีการสัมมนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ในด้านจัดให้นักศึกษาเรียนรู้และศึกษารอบเนื้อหาในชั้นที่ทำการสอนถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครูพี่เลี้ยง เนื่องจากการเรียนรู้และศึกษารอบเนื้อหาในชั้นที่ทำการสอนขึ้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำเป็นต้องดำเนินการล่วงหน้าก่อนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่สอนจริงโดยนักศึกษาผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถประสานงานกับครูพี่เลี้ยงล่วงหน้า 1-2 เดือนในการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวและเพิ่มเติมข้อมูลในการจัดกิจกรรมและควรจัดประสานงานให้ทราบตัวครูพี่เลี้ยงล่วงหน้าในการสื่อสารเพื่อดำเนินการที่ดีสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี นันทสุคนธ์ (2545) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินแบบร่วมมือสำหรับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นเต็มรูปของสถาบันราชภัฏ เพื่อให้สอดคล้อง กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบร่วมมือตามนโยบายของสถาบันราชภัฏ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวกับครูพี่เลี้ยงในการเตรียมการในการรับทราบรายละเอียดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสถาบันราชภัฏ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอก ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต้องปฏิบัตินอกเหนือจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งนี้ เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้

นักศึกษาได้ทราบผลการฝึกปฏิบัติ และพัฒนาตนเองจนบรรลุตามเกณฑ์ของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูขึ้นเต็มรูป และเพื่อตัดสินผลการฝึกปฏิบัติภายหลังการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้า เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง

11. บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์

ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นความลุ่มลึกในสาขาวิชาเอก อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษา ก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาดิตตามการดำรงชีวิต ตลอดจนการปรับตัวการยอมรับสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นและการดูแลความปลอดภัยของตนเองและสังคมในประเด็นการให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นความลุ่มลึกในสาขาวิชาเอก อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษา ก่อนออกไปโรงเรียนหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ต้องเน้นหนักการเตรียมความพร้อมทุกๆด้านและที่สำคัญคือความลุ่มลึกในเนื้อหาวิชาเอกทางอาจารย์ผู้นิเทศก์ต้องเน้นย้ำและมีการตรวจสอบองค์ความรู้ของนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ สิทธิวงศ์ (2543) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาและอาจารย์นิเทศก์ต้องการให้มีการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการหรือแหล่งอื่น ๆ และให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านสร้างร่วมมือโดยการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาดิตตามการดำรงชีวิต ตลอดจนการปรับตัวการยอมรับสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นและการดูแลความปลอดภัยของตนเองและสังคมนั้นครูพี่เลี้ยงในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่เป็นเวลานานสามารถรับรู้พื้นฐานของสังคมวัฒนธรรมของท้องถิ่นในการปรับตัวได้ดีและได้ชี้แจงแนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสมและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยกฤษณา ชินสิญจน์ พงษ์ศิริ เลาสุรโยธิน และ ปาริชาติ จิตรน้า (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของกระบวนการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูต่อการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาชีพครู นิสิตมีความรัก ความศรัทธา และเห็นความสำคัญในอาชีพครูมาก ด้านบุคลิกภาพความเป็นครู นิสิตมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและ

มีความมั่นใจในตนเองมาก และยังสอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติตนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเขตพื้นที่พิเศษในการดูแลความปลอดภัยการยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรม(มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2554) นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์มีหน้าที่จัดเตรียมนักศึกษา ประสานงาน ติดตามผลและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานสอดคล้องกับที่บุรี แดงสูงเนิน ประมุข กอปรสิริพัฒน์ และ วิภากร ลิ้มสุทธกุล, (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสมกับสถาบันราชภัฏ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่จัดให้ออกฝึกจริง นักศึกษาเป็นผู้เลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเป็นโรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษา การจัดจำนวนนักศึกษาโรงเรียนจะแจ้งความจำนงมา ภาควิชาเป็นผู้จัดอาจารย์นิเทศก์ มีการจัดประชุมอาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจัดประชุมช่วงก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้นิเทศก์เป็นอาจารย์จากสถาบันและโรงเรียนร่วมกันนิเทศ ปัญหาด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บางข้อไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ คลุมเครือไม่ชัดเจน ไม่กระชับมีการกำหนดนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอกมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อกำหนดของวิธีการนิเทศ อาจารย์นิเทศก์สถาบันราชภัฏใช้ร่วมกันแต่ในทางปฏิบัติแต่ละท่านใช้วิธีการนิเทศของตนเอง คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏมีปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันมีภาระงานที่สถาบันมากจนไม่มีเวลาไปนิเทศ ควรเน้นภาระการนิเทศเท่ากับการสอน หรือจัดให้มีการนิเทศแบบลอยตัวโดยให้อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการดำเนินงานจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและยังสอดคล้องกับทัศนีย์ กิตติไชย (2544, หน้า 59 – 62) ได้วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู ของศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ต้องดูแลนักศึกษาในแต่ละภาคเรียนจำนวน 4 – 6 คน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ให้ความเห็นว่า จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลที่เหมาะสมควรจะเป็น 1 – 3 คน มากที่สุด การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมการจัดการสังเกตและการฝึกปฏิบัติงานครู เห็นว่า ควรจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมการสูงสุดทุกรายการมากกว่าร้อยละ 80 และอาจารย์นิเทศก์กับคณะกรรมการควรสรุปปัญหาและแนวปฏิบัติร่วมกัน กำหนดแนวทางประเมินผลร่วมกัน มีการนำผลที่ได้ไปประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไข ควรสอบถามความคิดเห็นซึ่งกันและกัน กำหนดเนื้อหาการสอนให้ชัดเจน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาระหว่างการสังเกตและการปฏิบัติงานครู มีความเห็นว่า กิจกรรมที่ควรจัดมากที่สุดคือ นักศึกษาควรศึกษาเอกสารประเมินผลการเรียน และการจัดป้ายนิเทศ

12. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของ

เวลาทั้งหมด ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล และประเมินผลการดำเนินงานในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกิจกรรมพัฒนาให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และจำเป็นต้องมีการตรวจสอบผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงจำเป็นต้องมีการประเมินผล เพื่อสำรวจข้อบกพร่องและศึกษาความก้าวหน้าในพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทำให้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและมีความเหมาะสมในลำดับต่อไป สอดคล้องกับที่ ประมุข กอปรสิริพัฒน์ (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ ศึกษาสภาพปัญหา วิธีการจัดหลักสูตร และข้อคิดเห็น ที่มีต่อการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการใช้แบบประเมินทั้งหมด สถาบันมีการสร้างแบบประเมิน การสร้างแบบประเมินสถาบันจัดทำขึ้นด้วยตนเอง นักศึกษามีการทำโครงการเพิ่มจากงานสอน การประเมินนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีการประเมินร่วมกันระหว่างหน่วยงานและอาจารย์นิเทศก์นอกจากนี้ ราตรี นันทสุคนธ์ (2545) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินแบบร่วมมือสำหรับการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นเต็มรูปของสถาบันราชภัฏ เพื่อให้สอดคล้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบร่วมมือตามนโยบายของสถาบันราชภัฏ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ 1. การกำหนดผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสถาบันราชภัฏ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาเอก ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต้องปฏิบัตินอกเหนือจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนการสอน 2. วัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการฝึกปฏิบัติ และพัฒนาตนเองจนบรรลุตามเกณฑ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้นเต็มรูป และเพื่อตัดสินผลการฝึกปฏิบัติภายหลังการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและ 3. องค์ประกอบในการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งฝ่ายสถาบันราชภัฏและฝ่ายโรงเรียน ได้กำหนดมาตรฐานในการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพงานส่งเสริมความเป็นครูสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2543) ที่ได้ศึกษาวิจัยหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูของสถาบันราชภัฏให้สามารถผลิตและพัฒนาครู ในส่วนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้เบญจวรรณ เกิดในมงคล (2546) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีข้อสรุปเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการ

สอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4. ขั้นตอนการประเมิน แบ่งเป็น 3 ขั้นคือ ขั้นที่ 1 การทำความเข้าใจในกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ขั้นที่ 2 การกำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและขั้นที่ 3 การแลกเปลี่ยนผลการประเมิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การปฏิบัติการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เป็นงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รวมทั้งยังตอบสนองเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด คือ 1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และ 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ
2. คณะครุศาสตร์ที่ดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถนำข้อมูลนี้ไปประยุกต์ใช้กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. การที่จะทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายจากคุรุสภาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพวิชาชีพทางการศึกษาในการจัดการศึกษาของคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้ดีขึ้น
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏควรได้ประสานงานขอความร่วมมือพัฒนานักศึกษาจากโรงเรียนหน่วยฝึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยงและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ควรรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อมูลที่ได้จากการวิจัยและมีการประชุมชี้แจงเพื่อความเข้าใจร่วมกัน
3. กำหนดให้การปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของคณะครุศาสตร์ และนำสู่การปฏิบัติการโดยอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษา
4. จัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่สาขาวิชาชีพครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรวิจัยติดตามผลนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้
2. ควรมีการศึกษานิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บรรณานุกรม

- กฤษณา ชินสิญจน์ พงษ์ศิริ เลาสุร โยธิน และ ปาริชาติ จิตรน้า. (2550). ผลของกระบวนการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูต่อการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 45 : สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์* (หน้า 90 – 97). นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คงศักดิ์ ธาตุทอง ไพโรจน์ เต็มเตชาดิพงศ์ และคณะ. (2543). *รายงานการวิจัย การฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. ขอนแก่น : ภาควิชาการมัธยมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2545). *รายงานการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา , สำนักงาน. วันที่ค้นข้อมูล 16 เมษายน 2555, เข้าถึงใน <http://www.mua.go.th>)
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2551). *คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. ยะลา : เสริมการพิมพ์.
- งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์. (2551). *สรุปผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ทัศนีย์ กิตติไชย. (2544). *สภาพและปัญหาการจัดการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครูของศูนย์ฝึกปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร และนางศิริณี โมลีเก. (2553). *กรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา*. วันที่ค้นข้อมูล 18 สิงหาคม 2553. เข้าถึงได้จาก <http://www.aoodda.com/blog/?p=1195>.
- บุรี แดงสูงเนิน ประมุข กอปรศิริพัฒน์ และวิภากร ลิ้มสุชากุล. (2545). *รายงานการวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสมกับสถาบัน*

- ราชภัฏ. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
เบญจวรรณ เกิดในมงคล. (2546). ศึกษาสภาพและปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
สถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ประมุข กอปรศิริพัฒน์. (2545). ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2546). การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ภัคธรรส.
พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2544, หน้า 22)
- พัฒนาการฝึกหัดครู. (2545). กรอบแนวคิดการปฏิรูปและการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุ
คลากรทางการศึกษา. วันที่ค้นข้อมูล 14 กันยายน 2552, เข้าถึงได้จาก
www.rajabhat.ac.th/edu/index.htm
- ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์. (2548). สิ่งแวดล้อมศึกษา : แนวการสอน สารการเรียนรู้และกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาตรฐานการผลิตครู : การผลิตและการใช้ครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา. เอกสาร
ประกอบการประชุมสัมมนา วันที่ 3 – 31 กรกฎาคม 2545 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์
กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2552). คู่มือการประกันคุณภาพภายใน. ยะลา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ยะลา.
- ราตรี นันทสุคนธ์. (2545). รายงานการวิจัย การพัฒนารูปแบบการประเมินแบบร่วมมือสำหรับ
การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขั้นต้นของสถาบันราชภัฏ. สุราษฎร์ธานี :
ภาควิชาการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ.2552 – 2561). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วราภรณ์ สิทธิวงศ์. (2543). การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.
วันที่ค้นบทความ 2 พฤศจิกายน 2552, เข้าถึงได้จาก
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.phpid=2174>
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2543). รายงานการวิจัยการศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับ
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. ภาควิชาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2547). *แผนการจัดการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2542). *ราชภัฏ : กระบวนทัศน์และวิสัยทัศน์ใหม่ในการจัดการฝึกหัดครูไทย*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานสถาบันราชภัฏ.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

_____. (2545). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการ เน้นแนว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สนิท สมัครการ และสุพรรณิ ไชยอำพร. (2547). *สังคมไทย ภาวะปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต (พ.ศ.2535 – 2550)*. กรุงเทพฯ : สถาบันเด็กมูลนิธิเด็ก.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. (2543). *หลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาการศึกษา*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานสถาบันราชภัฏ.

สำนักงานสถาบันราชภัฏ. (2545). *การปฏิรูปการฝึกหัดครู*. วันที่ค้นข้อมูล 14 กันยายน 2552, เข้าถึงได้จาก www.rajabhat.ac.th

อรุณี สติธัยภักติกุล และคณะ. (2550). *โครงการวิจัยและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์ให้เป็นโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อเนื่อง*. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

Gluck, Herman. (1997). TA Training in the Math Department. *Almanac*, 43(27), 1 No.27.

Retrieved November 2, 2009, from <http://www.upen>.

Keeves, P. J. (1988). *Educational research methodology, and measurement: An international handbook*. Oxford, England: Pergamon Press.

Office of Rajabhat Institute Smith. (2004). *Curriculum structure of educational field*. Retrieved May 23, 2009, from <http://www.rajabhat.ac.th/curr/edu.htm>.

Broko and Mayfield. (1995). *Live and learn*. Retrieved November 8, 2009, from <http://gotoknow.org/blog/scienceteacher/148029>.

Wideen, Mayer – Smith and Moon. (1998). *Live and learn*. Retrieved November 8, 2009, from <http://gotoknow.org/blog/scienceteacher/148029>.

Fieman Nemser. (2001). *Live and learn*. Retrieved November 8, 2009, from <http://gotoknow.org/blog/scienceteacher/148029>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันและระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

มี 12 ส่วนย่อย ดังนี้

- (ก.) ปรัชญา
- (ข.) หลักการและแนวคิด
- (ค.) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- (ง.) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- (จ.) โครงสร้างหลักสูตร
- (ฉ.) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน
- (ช) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ
- (ซ) บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- (ฌ) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- (ฎ) บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง
- (ฏ) บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์
- (ฐ) การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 2 ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

นางนิตยา เรืองแป้น

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาสภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ว่ามีความเหมาะสมในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ระดับความเหมาะสม ตามค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติได้มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติได้มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติได้ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติได้น้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติได้น้อยที่สุด

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(ก.) ประเมิน					
1. ผลิตรายที่มีสมรรถนะ					
2. ผลิตรายให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง					
3. ผลิตรายให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เช่น ความรู้ ทักษะ คุณธรรม) ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม (เช่น เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
(ข.) หลักการและแนวคิด					
4. ผลิตรายในมิติใหม่ โดยเน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes-Based Education)					
5. เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ (learning outcome)					
6. หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบชุดวิชา(module system)					
7. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
8. เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ					
9. เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง					
10. การสร้างความรู้ด้วยตนเอง					
11. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ โรงเรียน และชุมชนท้องถิ่น					
(ค.) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้					
12. คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร					
13. คณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงาน ด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู					
14. คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร					
15. คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
16. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียน					
18. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน					
19. คณะครูศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน					
(ง.) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
20. ให้นักศึกษามีการฝึกภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะ เวลานานช่วงหนึ่ง					
21. ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง					
22. ให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม					
23. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีทักษะและ ความรู้เฉพาะทางสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพ					
24. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครูด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา ผู้เรียน					
25. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความรักศรัทธาต่ออาชีพครู					
26. ปลูกฝังให้นักศึกษาเรียนรู้การบริหารจัดการศึกษาและการดำเนิน กิจการของสถานศึกษา					
27. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความเข้าใจธรรมชาติ การพัฒนาและการ แก้ปัญหานักเรียน					
28. พัฒนานักศึกษาให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษาและการจัดพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน					
29. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
30. นักศึกษาสามารถทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนภายใต้ การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์					
31. เป็นครูที่บุคคลทั่วไปที่ยอมรับ					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32. ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา					
33. ปลุกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้มีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ					
34. พัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
35. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาและจัดการเรียนรู้					
36. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด					
37. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้					
38. พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานธุรการ					
39. พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูให้เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู					
40. การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครู					
(จ.) โครงสร้างหลักสูตร					
41. ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์					
42. ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ					
43. นักศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ รวม 5 ขั้นตอน					
44. นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง					
45. นักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง					
46.					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
46. นักศึกษาสร้างความคุ้นเคยในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้คนที่เกี่ยวข้อง					
47. นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้คนที่เกี่ยวข้อง					
(จ.) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน					
48. นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กลุ่ม					
49. นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติและรวบรวมประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการคิด การพัฒนางาน และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง					
50. นักศึกษาวางแผนการที่จะศึกษาศานศึกษา ชุมชนและหลักสูตรในบริบทต่างๆ					
51. นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย					
52. นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา					
53. นักศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน					
54. นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา					
55. นักศึกษามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร					
56. นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง					
57. นักศึกษาค้นคว้าข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลสังเคราะห์และนำผลการศึกษาผู้เรียนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มอื่นๆ					
58. นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติงานและรวบรวมประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหลักสูตร					
59. นักศึกษาสรุปปัญหาของสถานศึกษาและแนวทางในการปรับปรุง					
60. นักศึกษาวางแผนที่จะศึกษางานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง					
61. นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาแผนงานวิชาการ					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
62. นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาระบบการสนับสนุนงานวิชาการ					
63. นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอน					
64. นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้					
65. นักศึกษาตั้งประเด็นคำถามเพื่อศึกษาการประเมินผลของสถานศึกษา					
66. นักศึกษาเลือกหน่วยการเรียนรู้จากแผนงานวิชาการมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คนละอย่างน้อย 1 กลุ่มสาระแล้วนำไปทดลองใช้อย่างน้อย 3 ครั้งเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขโดยดำเนินการร่วมกับครูผู้เชี่ยวชาญของสถานศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา					
67. นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้พร้อมทั้งจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง					
68. นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มอื่นๆ					
(ข) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ					
69. นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วมประเมิน					
70. นักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำแผนไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน					
71. นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ					
72. นักศึกษابันทึก วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
73. นักศึกษานำผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเองมากำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาอย่างน้อย 1 เรื่อง/ทักษะ วางแผน ดำเนินการ พัฒนาและรายงานผลการฝึกอย่างเป็นระบบ					
74. นักศึกษابันทึกผลการปฏิบัติงานครูด้านต่างๆ ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาการพัฒนางานและการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
75. นักศึกษานำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง					
76. นักศึกษาปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน					
77. นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้ว มาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน					
78. นักศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอนของตน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และมีการเผยแพร่สู่ประชาคมวิชาชีพครู					
(ข) บทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
79. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง					
80. จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์					
81. จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนออกฝึกในด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตร					
82. ปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา					
83. ออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้าและทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกงาน					
84. จัดสัมมนานักศึกษาหลังจากการฝึกในสถานศึกษา					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(ณ) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
85. ดำเนินการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน ชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงานเป็นต้น					
86. แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
87. ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผลและส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
(จ) บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง					
88. รับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน					
89. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม					
90. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด					
91. ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี					
92. ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้และนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป					
(ฉ) บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์					
93. ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
94. อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไปโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษา					
95. นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา					

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(จ) การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
96. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริมความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด					
97. ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและการปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก					
98. ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาและจากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ในแบบประเมินผล					
99. การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์					
100. นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละขั้นตอนได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในขั้นต่อไป					

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รศ.คุณุฎี มัชฌิมภาภิโร
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. รศ. ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผศ.ดร.สนาน ลิ้มปี่เสวตกุล
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. รศ.ลำดวน เกษตรสุนทร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
5. ผศ.ดร.วาโร เฟื่องสวัสดิ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรายการข้อความในแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
(ก.) ปรัชญา								
1. ผลิตครูที่มีสมรรถนะ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2. ผลิตครูให้มีปัญญา หยั่งรู้ในมุมมองที่ถูกต้อง	+1	0	+1	+	+1	4	0.8	ใช้ได้
3. ผลิตครูให้สามารถบูรณาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เช่น ความรู้ ทักษะ คุณธรรม) ไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีในสังคม (เช่น เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
(ข.) หลักการและแนวคิด								
4. ผลิตครูในมิติใหม่ โดยเน้นการจัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes-Based Education)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5. เน้นผลลัพธ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ (learning outcome)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6. หลักสูตรการเรียนรู้เป็นแบบชุดวิชา(module system)	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8. เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีร่วมกับการปฏิบัติ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
9. เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10. การสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
11. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
(ค.) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้								
12. คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
13. คณะครุศาสตร์มีโครงสร้างการบริหารงาน ด้วยการจัดให้มีหน่วยงานย่อยที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14. คณะครุศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
15. คณะครุศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนชุดวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
16. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18. คณะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19. คณะครูศาสตร์ประสานงานกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อจัดเตรียมอาจารย์ผู้สอน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
(ง.) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
20. ให้นักศึกษามีการฝึกภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
21. ให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
22. ให้นักศึกษามีการสร้างองค์ความรู้โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เช่น กิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
23. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีทักษะและความรู้เฉพาะทางสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครูด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
25. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความรักศรัทธาต่ออาชีพครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
26. ปลูกฝังให้นักศึกษาเรียนรู้การบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินกิจการของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
27. ปลูกฝังให้นักศึกษามีความเข้าใจธรรมชาติ การพัฒนาและการแก้ปัญหานักเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
28. พัฒนานักศึกษาให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการจัดพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
29. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับ ผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
30. นักศึกษาสามารถทำหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนการสอน ภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
31. เป็นครูที่บุคคลทั่วไปที่ยอมรับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32. ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและ สถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
33. ปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้มีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34. พัฒนานักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
35. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาและ จัดการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
36. พัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตน ถนัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัยเพื่อ พัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
38. พัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานบูรณาการ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
39. พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานใน หน้าที่ครูให้เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
40. การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือหรือความช่วยเหลือ จากหน่วยงานผู้ใช้ครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
(จ.) โครงสร้างหลักสูตร								
41. ระบบการจัดการศึกษาในแต่ละชุดวิชาของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
42. ระบบแบบแผนของการฝึกมี 2 ลักษณะ คือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนใน สถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
43. นักศึกษาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ รวม 5 ขั้นตอน	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
44. นักศึกษาวางแผนศึกษาผู้เรียนด้านต่างๆในสถานศึกษาทุกช่วงชั้นและนำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
45. นักศึกษาศึกษาสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
46. นักศึกษาสร้างความคุ้นเคยในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
47. นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างกับผู้เรียนและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
(จ.) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน								
48. นักศึกษานำเสนอผลการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กลุ่ม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
49. นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติและรวบรวมประสบการณ์เป็นรายบุคคลในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการคิด การพัฒนางาน และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
50. นักศึกษาวางแผนการที่จะศึกษาสถานศึกษา ชุมชนและหลักสูตรในบริบทต่าง ๆ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
51. นักศึกษานำแผนไปปฏิบัติในสถานการณ์จริงอย่างหลากหลาย	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
52. นักศึกษาศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของบุคลากร ของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
53. นักศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
54. นักศึกษาศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
55. นักศึกษามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
56. นักศึกษาทดลองนำหลักสูตรไปใช้เพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
57. นักศึกษابันทักข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลสังเคราะห์และนำผลการ การศึกษาผู้เรียนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับกลุ่มอื่น ๆ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
58 นักศึกษาเสนอผลการปฏิบัติงานและรวบรวมประสบการณ์เป็น รายบุคคลในลักษณะที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา ชุมชนและหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
59. นักศึกษาสรุปปัญหาของสถานศึกษาและแนวทางในการ ปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
60. นักศึกษาวางแผนที่จะศึกษางานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อ นำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
61. นักศึกษาดำเนินการคำถามเพื่อศึกษาแผนงานวิชาการ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
62. นักศึกษาดำเนินการคำถามเพื่อศึกษาระบบการสนับสนุนงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
63. นักศึกษาดำเนินการคำถามเพื่อศึกษาระบบการจัดการเรียนการ สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
64. นักศึกษาดำเนินการคำถามเพื่อศึกษาสื่อและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
65. นักศึกษาดำเนินการคำถามเพื่อศึกษาการประเมินผลของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
66. นักศึกษาเลือกหน่วยการเรียนรู้จากแผนงานวิชาการมาจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้คนละอย่างน้อย 1 กลุ่มสาระแล้วนำไป ทดลองใช้อย่างน้อย 3 ครั้งเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขโดย ดำเนินการร่วมกับครูผู้เชี่ยวชาญของสถานศึกษาและอาจารย์ที่ ปรึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
67. นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกลงและรายงานผลการจัดการ เรียนรู้ในลักษณะที่แสดงการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้พร้อมทั้ง จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
69. นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้นและสาระที่ นักศึกษาศึกษาอย่างน้อย 1 ช่วงชั้น 1 สาระการเรียนรู้ โดยจัดการ เรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมทีม ครูผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา ประจำชุด ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
ประเมิน								
(ข) ลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการ สอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ								
70. นักศึกษาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนและนำไปปฏิบัติ โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
71. นักศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
72. นักศึกษابันทัก วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และปัญหาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
73. นักศึกษานำผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเองมา กำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาอย่างน้อย 1 เรื่อง/ทักษะ วางแผน ดำเนินการพัฒนาและรายงานผลการฝึกอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
74. นักศึกษابันทักผลการปฏิบัติงานครูด้านต่าง ๆ ในลักษณะที่ แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาการพัฒนางานและการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
75. นักศึกษานำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
76. นักศึกษาปฏิบัติงานครูและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการสอน โดยใช้เวลาปฏิบัติการสอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของครูประจำการ และใช้เวลาเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 เท่าของเวลาปฏิบัติการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
77. นักศึกษานำปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากภาคเรียนที่แล้ว มาวางแผนและดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบในลักษณะของการวิจัย ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
78. นักศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพการสอน ของตน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และมีการเผยแพร่สู่ ประชาคมวิชาชีพครู	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
79. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
80. จัดเตรียมโรงเรียนที่จะใช้เป็นหน่วยฝึกและจัดอาจารย์นิเทศก์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
81. จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ก่อนออกฝึกในด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
82. ประชุมนิเทศนักศึกษา ก่อนการปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
83. ออกหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือล่วงหน้า และทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
84. จัดสัมมนานักศึกษา หลังจากการฝึกในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
(ณ) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู								
85. ดำเนินการจัดประชุมนิเทศนักศึกษา เมื่อไปถึงโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียน ชุมชน การจัดการบริหารโรงเรียน และระเบียบปฏิบัติงานเป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
86. แนะนำครูที่นักศึกษาจะต้องไปร่วมงานด้วย และส่งนักศึกษาให้ครู เพื่อให้ร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
87. ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามแบบประเมินผล และส่งไปยังมหาวิทยาลัย เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
(ญ) บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง								
88. รับมอบหน้าที่การดูแลนักศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
89. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
90. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
91. ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
92. ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ และนำส่งหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อส่งมหาวิทยาลัยต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

สภาพปัจจุบันของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
(ฎ) บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์								
93. ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามหัวข้อที่จะออกไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
94. อธิบายแนวทางวิธีการพร้อมทั้งแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูแก่นักศึกษาก่อนออกไป โรงเรียนร่วมประชุม ปรีกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
95. นิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
(ฐ) การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู								
96. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและกิจกรรมเสริม ความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังการฝึกปฏิบัติ แล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
97. ประเมินจากการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับและ การปฏิบัติกิจกรรมที่ครบถ้วนทุกแบบบันทึก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
98. ประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาและ จากผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจะต้องได้ตามที่กำหนดไว้ ในแบบประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
99. การตัดสินผลการฝึกปฏิบัติใช้เกณฑ์การตัดสินแบบอิงเกณฑ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
100. นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละขั้นตอน ได้ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในขั้นต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางนิตยา เรืองแป้น
วัน เดือน ปี เกิด	24 พฤษภาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	133/35 บ้านพักในมหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2529 – 2536	ครูแนะแนว โรงเรียนหารเทา จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2536-2539	ครูแนะแนว โรงเรียนสตรียะลา จังหวัดยะลา
พ.ศ.2539 –ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2535	นิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2532	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและ การแนะแนว) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2555	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา